

Kürt Milliyetçiliğinin Eleştirisine Ekler

Amerikancılığın Kürt Halkına Yararı Ne?

(Seyfi Cengiz, Rızgari Forum, 10 Nisan 2004)

Amerika kendisine bir misyon biçmiş.

Sözde gelişmemiş dünyayı kendi vizyonuna göre uygarlaştıracak, demokrasi ve özgürlük getirecekti.

TC; "Soguk Savaş Dönemi" boyunca Batı'ya, öncelikle ABD'ye bağımlıydı. Amerikancı bir devlettir. Hâlâ büyük ölçüde öyledir.

Peki bütün bu dönem boyunca ABD'nin Türkiye'de demokratikleşmeye katkıda bulunduğu duyulmuş mudur? Başta ABD olmak üzere Batı'nın 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül'ün Kemalist-faşist darbelerinin tümünden önceden haberli olduğunu, hepsini desteklediğini bilmeyen var mıdır?

Dahası 12 Eylül'ün bizzat ABD tarafından kışkırtıldığını duymayan kaldı mı?

Yalnızca Türkiye mi? Elbette hayır!

ABD'nin herhangi bir ülkeye özgürlük ve demokrasi ihraç ettiğine bugüne kadar tanık olunmadı. Ama dünya ABD'nin askeri müdahalelerine, komplolarına, demokrasi karşıtı darbelerine çok tanık oldu.

Peki bu Amerika'nın Bush hanedanı ile birlikte birdenbire özgürlükçü kesilmesi neyin nesidir? "Büyük Ortadoğu Projesi" adı verilen strateji ile Doğu'ya karşı açtığı emperyalist Haçlı Seferi'nin amacı nedir?

Aslında bunu bilmeyen yok. Amaç, bölgenin enerji kaynaklarını kontrol etmek, kendi çıkarlarını korumak ve güçlendirmek, bölgeyi "Yeni Dünya Düzeni"ne entegre etmek, Batı'nın ve küresel kapitalizmin ihtiyaçlarına göre yeniden şekillendirmek...

Ama bu projesini hep yaptığı gibi özgürlük ve demokrasi kavramlarıyla, "küresel teröristlere karşı savaş" gibi gerekçelerle perdeliyor. Herkes biliyor ki, Ortadoğu'nun özgürlük ve demokrasi düşmanı şeyhliklerini ve totaliter rejimlerini destekleyen, komünizme karşı mücadele adına "Yeşil Kuşak" adı verilen politikasıyla bugün terörist dediklerinin pekçoğunu piyasa süren bu aynı Amerika'dır. O'nun 19'uncu yüzyılın Fransa'sı veya 1917 Rusyası gibi gezegenimizin diğer bölgelerine demokratik ve devrimci fikirleri taşıması beklenemez.

Ne ki, tüm bu gerçeklere rağmen Amerika'dan kurtarıcılık bekleyenler de yok değil.

Dikkatleri en çok çeken şey Kürt milliyetçilerinin Amerikancılığıdır.

2003 yılının Mart ayında başlatılan Irak istilasını en hararetli biçimde alkışlayanlar, topraklarını güle oynaya onlara açanlar arasında Kürt partileri de vardı.

Kuşkuşuz ilk örnek değildi bu.

1986 sonrasında bir bütün halinde sağa kayan Kürt hareketi, İran-İrak savaşında İran'dan yana Irak'a karşı savaşmış, 1988 Halepçe katliamından üç yıl sonra ise Irak ile emperyalist koalisyondaki savaşta Irak'ın yenilgisini istemişti.

Sonuçta 1991'de sınır boylarında yaşanan trajedi Irak Kürt halkına isgalci kuvvetlerin koruması altında çekirdek bir devlet kazandırmıştı.

Bu kazanım ve onu koruyup geliştirme düşüncesi Kürt hareketini sınır tanımaz bir Amerikancılığa zincirlemiş gibidir. Bu uğurda herşeyi feda etmeye hazırdır. Arap halkının tepesinde patlayan bombalar onu hiç mi hiç ilgilendirmiyor.

Dünyada Kürt hareketi dışında Irak işgalini açıkça savunabilenlere rastlamak zor.

Herkesi düşman ilan ederek Kürt halkını tecride mahkum eden, komşu halkların düşmanlığına ve halklar arasında kan davası benzeri süreklilik kazanabilecek gerilimlere sebebiyet veren bu tutumun orta ve uzun vadede Kürt halkına bir yararı olacağını sanmıyorum.

Yarın Amerika çıkıp gitmek zorunda kaldığında Kürt halkı kendi can güvenliğini nasıl sağlayacak, kazanımlarını nasıl koruyacak?

Bu sorular ve olasılıklar üzerinde düşünenler var mıdır?

Tunceli Belediye Başkanı ve Belediye Meclisi Üyelerine Açık Mektup

(Seyfi Cengiz, Dersim Forum, 26 Temmuz 05)

Sayın Başkan ve Sayın Meclis Üyeleri,

2004 yılında yasalaşan üçlü yerel yönetim paketinin 88 maddelik "Belediye Yasa Tasarısı" bir süre önce yeniden TBMM gündemine geldi. Bugünlerde yasalaşması beklenen bu tasarı belediyelere bazı yetkiler vermektedir. Bildiğim kadarıyla bu tasarinin ilgili hükümlerine göre yer veya belde isimleri belediye meclisi kararıyla değiştirilebilecektir (belediye meclisi üye tamsayısının dörtte üç çoğunluğunun kararı ve valinin görüşü üzerine İçişleri Bakanlığı'nın onayıyla).

Sizlerden Tunceli Kanunları dönemi ile 38 soykırımının kalıntısı olan ne kadar ad varsa tümünün kaldırılması (ilçe, bucak, köy, mahalle, sokak, okul adları da dahil), Dersim soykırımını hatırlatan tüm adların, mümkünse eğer öncelikle "Tunceli" isminin değiştirilmesi için, sözünü ettiğim kanunla tanınacak yetkileri sonuna kadar kullanmanızı talep ediyorum.

Dersimliler olarak her şeyden önce Dersim adını ve kimliğini geri istemeliyiz.

Dersim'de işgali ve soykırımı anımsatan Atatürk, İnönü, Fevzi Çakmak, Abdullah Alpdoğan ve benzeri adlar taşıyan herhangi bir mekanın varlığı daha fazla kaldırılamaz. 1937 yılında Seyit Rıza ve arkadaşlarını yargılayan Elazığ İstiklal Mahkemesi'nin savcısı Hatemi Şahanoğlu yalanlarla dolu iddianamesini şöyle bağlıyordu:

"Saygıdeğer Başkan: Yüksek mahkemeye sunduğumuz bu dava daha hayatının ilk senesinde uğradığı suikasttan dolayı Tunceli'nin Dersim aleyhine açtığı bir davadır. Vereceğiniz karar....Dersimi tarihe gömerek onun yerine....Tunceli'ni ebediyen yaşatacaktır".

Sayın Başkan ve Sayın Meclis Üyeleri,

Buna karşılık düşen şudur:

Meclisinize sunulan bu dava 38'de uğradığı suikastten dolayı Dersim'in Tunceli aleyhine açtığı bir davadır. Vereceğiniz karar, Tunceli'ni tarihe gömerek Dersim'i ebediyen yaşatacaktır.

Karar sizindir.

İzninizle ek bir talepte daha bulunacağım:

Doğa ve kültürümüzü koruma amaçlı olduğu öne sürülen ve "Festival" adı altında yürütülen etkinliklerde barajları durdurmanın yanısıra, yerel dillerde eğitim veren okulların açılması, 38 soykırımının mahkemeye taşınması gibi taleplerin de sahiplenilmesi ve dile getirilmesi için organizasyonu yapan komitedeki inisiyatifinizi kullanmanızı öneriyorum.

Son olarak, bu yılki festivalin İçişleri Bakanlığı ve valilik tarafından sabote edilmesini protesto ediyor, OHAL'i geri getirmek isteyen tertiplere karşı son derece dikkatli davranacağımıza inanıyorum.

Saygılarımla
Seyfi Cengiz
26. 07. 2005

Bize Dersimli Derler

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 15 Kasım 06)

Dava adamları fikirle savaşıyor. Ama büyüyen Dersim hareketini tehdit olarak algılayan malum çevrelerin yöntemi bu değil. Onların kendince yöntemleri var. Birbuçuk yıl önce dedikleri yetmezmiş gibi, aynı yazıyı bir daha gündemleştirip bıraktıkları yerden çirkin saldırılarını sürdürmek gibi. Kendileri geri planda durup bizi yıpratmak düşüncesiyle ortaya bağımsız görünmeye çabalayan hadsiz hesapsız bir alçağı sürmek gibi.

Ortaya sürdükleri bu alçak, hiç saklamadan "Seyfi Cengiz ile uğraşıyorum" diyerek kendisine verilen görevi ifşa ediyor. "Dersim'de Devrimci Hareket ve Sosyalizm" başlıklı yazımı 10 Kasım günü malum foruma tekrar asanın kendisi olduğunu ve bunu benim adımla yaptığını itiraf ediyor. "Bir ara sizin mail adreslerinizi de hacklemiştik" diye açık açık yazıyor. E-mail ortamındaki özel mesajlarımızı kendi meşrebine uygun katkılarla şantaj gibi kullanmaya kalkıyor. SCDKO imzalı yazıların da gerçekte kendi işi olduğunu bir şekilde ima ediyor.

Bütün bu ahlaksızlığı yetmezmiş gibi seviyesiz bir dille aralıksız ateş ediyor. Tüm bunları adı sanı malum bir sitede yapıyor ve bu site kendisine kol kanat geriyor. Böylece apaçık suç teşkil eden fiillere ortak oluyor. Ortaya sürülen alçağa Seyfi Cengiz'le neden uğraştığı veya neden hiç bir etiğe sığmayan bu yöntemlerle uğraştığını soran çıkmıyor.

Bu alçak ne dediğini bilen biri değil. "Örgütlere karşı.., ama örgütlenmeden yana biriyim" diyor. Benim TKKO adında bir örgütte bulunduğumu iddia ediyor. Bir derginin ve bu dergi çevresinin adları olan KSD ve Kurtuluş adlarını iki ayrı örgüt sanıyor. Kurtuluş'un sonraları aldığı TKKO adını başka bir hareket zannediyor. Beni devlet ağzıyla muhalif örgütler kurmakla suçluyor. Husseri, Whitehead, Freud, Russell, Reich, Hawking, hatta Marx okuduğunu söyleyip entel biri olduğu izlenimi vermeye gayret ediyor. Ama seviyeli bir dille asıl konuları tartışmaya yanaşmıyor. Adım başı kıskançlık ve komplekslerini, kendine özgüveni sıfır olan ve başkaları tarafından kullanılan hasta biri olduğunu ayan beyan ortaya koyduğunun farkında değil. Meramını anlaşılır bir dille anlatmayı dahi beceremediğinin de.

Beni tanıdığını iddia edip kendisi ve/veya başkalarıyla mühendislik konularında uyduruk diyaloglarımdan söz ediyor. Matematik, Mühendislik ve dilbiliminden anladığını, kendisini başka dillerde de ifade edebileceğini ispatlamaya çabalıyor. Bir bilen olduğunu ifade için biryerlere "bilirkişi" olarak çağrıldığından söz ediyor.

Tüm bunlar bu alçağın kendi komplekslerinin dışı vurumu değil de nedir?

Hasılı, bu alçak karanlık olduğu kadar klinik bir vakadır da.

Bana neden şimdiye kadar kavgada ölmediğimi soran bu adama son sözüm kendi efendilerine, kendisine cesaret veren ve arka çıkan bütün kahpelere benden bir mesaj iletmesidir: Bize Dersimli Derler.

Elinde Ne Varsa Hemen Şimdi Açıkla!

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 17 Kasım 06)

Der Anarch Mahlaslı Karanlık Kişiliğe,

1. Kurtuluş'tan 1978'de ayrıldım. O tarihe kadar mevcut bile olmayan TKKKO örgütüyle hiç bir ilişkim olmamıştır. Beni bu örgüte mensup göstermekle bilmediğin konularda sorumsuzca konuşan, apaçık yalan söyleyen biri olduğunu bir kere daha ispat ediyorsun.

2. Madem çok merak ediyorsunuz, Kırdaski, Kıрманcki, Türkçe, İngilizce ve biraz da Almanca biliyorum. Bu dillerin hepsini aynı derecede kullanmam, hepsinde yazmam üstlendiğim ağır yük nedeniyle elbette ki mümkün değil. İngilizce yığınla makalem ve çevirilerim internette duruyor. Bu konuda da sen ve seninle işbirliği halindeki karanlık kişilikler açıkça yalan söylüyorsunuz. Fikir tartışmak, bunu samimi bir niyet ve seviyeli bir dille yapmak yerine, bu gibi konuları ısrarla gündeme getirmeniz sizin gibilerin kıskançlık ve kaprislerinin bir işaretidir.

3. "Sayet siz bir yandan halkın sorunları ile ilgilenirken, diğer yandan çıplak resimleri ir birinize yolluyorsanız, bunun adı şerefsizliktir" diyorsun.

Bu dediğini veya bununla bağlantılı ima ettiğin şeyleri yapan biri olmadığımın yüzüme eminim. Yani bu konuda da yalan söylüyor, iftira atıyorsun. Hayatımda en katı, en ilkeli, en dikkatli davrandığım konulardan biri özel yaşamımdır. Bu konuda da alnım açıktır. Bildiğin ne varsa hemen açıklamalısın. Ama bunu kanıtları ile birlikte ispatlayarak yapmalısın.

Sıra benim özel yaşamımla ilgili çirkin iftiralarına gelince neden hep başkalarından sözediyorsun? Hani konu sözde yalnızca bendim? Başkaları devreye girince kızıyor, sadece benimle uğraştığını iddia ediyordun? Öyleyse sıra özel yaşama gelince, başkalarından sözederek manevralara başvurmayı bırakmalısın. Başkalarının özel hayatından ben mesul tutulamam. Bu çirkin şantajcılığın bir son vermelisin. Özel hayatımı işgal edip gaspettiğin ne varsa hemen şimdi kanıtlarıyla birlikte ispatlı bir şekilde açıklamazsan şerefsizsin.

Yakamızdan düş, gündemimizi işgal etmeyi bırak, ne biliyorsan hemen şimdi açıkla! Hepsi bu kadar.

Görünen Köy Kılavuz İstemez!

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 13 Ocak 07)

Bay Bertal,

Şu sözler sana ait:

"Adına çalışma yada deneme dediğiniz yazı bir çok acıdan dilbilimcilige aykiri düsmektedir".

Bunu birkaç kere yineliyorsun.

Yalnız üslubun değil, dilbilimsel tek bir argüman ileri sürmeyen yanıtın da,

"dilbilimcilik" konusunda bir otorite edasıyla konuşabilecek en son kişi olan

gerektiğine kişiyi fazlasıyla ikna ediyor. Bir alanda otorite olanlar da zaten otorite

edasıyla konuşmaya ihtiyaç duymuyor. Birikimleri onlara mütevazi olmasını öğretiyor.

Akademik ünvanını kendine sakla. Bir işe yarasaydı somut katkılarla çoktan belli olurdu. Pratik bir değeri olmayan ünvanların sahibinin elinde bir reklam, kendi komplekslerini tatmin ve kazanç aracı olmak dışında kıymeti harbiyesi yoktur.

Ünvan edinmek, meraklısı olsaydım, zor olmazdı.

Dünyaya başka bir pencereden bakıyorum. Beni alakadar eden davamızın ihtiyaçlarıdır. Bu ihtiyaçların karşılanması için ünvanlı zevatı bekleyecek halimiz yoktur.

Kaldı ki bu yazı bir "çalışma" ya da "deneme" iddiası taşıyor. Yazının hiç bir yerinde böyle bir iddia ileri sürülmemiştir. En azından yazıları doğru okumayı öğrenmen gerek.

Akademik kariyer önyargısız ve kompleksiz bir okuma ve anlama yeteneği bile kazandırmadığına göre, zati alinize bir yararı dokunmamış demektir.

Bu yazı akademik ufkunuzun yabancısı olduğu son derece pratik bir amaçla kaleme alınmıştır. Birincisi Kırmancı yazarken el altında bulundurmaya üzere kendim için.

İkincisi yararlandığımı söylediğim kaynaklara herkesin ulaşma imkanı olmadığı, olsa bile zorluklarla karşılaşılabileceğini düşündüğüm için.

Kıscası amaç Kırmancı öğrenmeyi ve bu dilde yazmayı cesaretlendirmektir. Elden geldiğince kısa bir metinle hem kendime, hem de gramer ve yazım kurallarına henüz yabancı olan katılımcılara mümkünse yardımcı olmak, forumda giderek artan oranda Kırmancı yazılar olabilmeleri için katkıda bulunmaktır.

Bu yazının Kırmancı dilinde olmasını ben de arzu ederdim. Ne var ki bu en az iki misli zamanımı alacak, diğer işlerime pürüz çıkaracaktı. İkincisi ne yazık ki şu aşamada daha yaygın okunabilmesi için Türkçe'yi kullanmak zorunluydu. Ama bu, kavramsal çerçevenin de Türkçe olmasını şart koşmaz. Türk dünyasının dilbilimine zırnık katkısı yoktur.

Daha önce de bu foruma girmiş, aşiretlerden çokça sözettiğim için beni eleştirmiştin.

Dersim'de ağalığın rolü konusunda söylediklerimi keyfince bir yoruma tabi tutmuşsun.

Yazıların tamamını okumadığın gibi, okuduklarını bile anlamadığın, belki anlamak da istemediğin ortadaydı.

Ben 38 öncesini aşiretlerden sözetmeden, hatta aşireti eksene koymadan anlamaya ve anlatmaya yetenekli birilerinin bulunabileceğine inanamıyorum. Bir aşiret toplumunun aşireti görmezden gelerek nasıl kavranabileceğine, nasıl anlatılabileceğine benim aklım ermez. Bu tür meşguliyetleri bir diyaloga kendi gerçek kimliğiyle ve mütevazı bir üslupla girip bunun muhtemel risklerini üstlenmekten dahi aciz zati şahanelerinizin akademik birikimine bırakıyorum.

Şu satırlarını bir daha oku lütfen:

"İcerige bakmaksizin yönteme baktığımızda, türk dili ve diğer dil kuralları ile başka bir dili anlatıyorsunuz. Ben bunu çok gereksiz ve yeteneksizlik olarak buluyorum. Yani Türkçenin dil yapısını japonca, İngilizcenin dil yapısında ürdüce anlatmaya benzer", "Anglesakson dilbilim kurallarıyla kurmancikiyi anlatmak dediğim gibi neye hizmet bilemiyorum".

Dilbilimci ve sosyolog edasıyla konuşuyorsun. Ama burada ne anlatmak istediğin dahi belli değil. Sırf eleştirmiş olmak için eleştirdiğin besbelli. Çünkü bu yazıda değinilen kuralların başka bir dilin kuralları olduğunu, Kırmancı'nin başka bir dilin kurallarıyla izaha çalışıldığını gösteremezsin. Vaktim olsaydı ve buna değseydi, sana Türk, İngiliz ve Alman dilleri ile Kırmancı'nin kuralları arasındaki ayrılıkları bir bir anlatmayı da denerdim.

Dilbilim kavramlarıyla Şu ya da dilin "kurallarını" karıştırdığın anlaşılıyor. Hemen her dilde s3z konusu temel kavramların karşılıkları bulunduğundan habersiz gibisin. Benim "Kurmancki" den değil, "Kırmancki" den s3z ettiğimi de unutma l3tfen!

Çok "yetenekli" idiyse, bu foruma kimseyi beğenmeyen, herkese tepeden bakan, ama konunun etrafında dolanıp duran bir yazı armağan (!)etmek yerine, İngiliz, Alman, T3rk ve Dersim dillerinin bir mukayesesini yapıp herbirinin "mantığı"nı ve farklarını ortaya koyan yararlı bir makale asardın. O vakit birşeyler okuduğunu, hayli şey bildiğini kanıtlayma şovu yaparken gerçek ahvalinle ne denli barışık bulunduğunu anlama imkanı verirdin hiç değilse.

"K3rtce yada kirmanciki dillerinde calisma yapan insanlari yaptigi genel hata"lardan, "bilimsel calisma y3ntemine ters" yaklaşımlardan, bunun "altında" yatan "ters...gerekçeler" den s3z ederken, hayli iddialı konuştuğunun farkında mısın? Bu forumun katılımcıları bu denli iddialı konuşan birinin adını sanını merak etmezler mi? Bu adam kim, ne zaman nerelerde bulunmuş, hangi konuda ne d3ř3nm3ř, ne 3retmiş diye sormazlar mı? Yoksa bu forumda sahne almaktaki asıl maksadın da zaten bu t3r sorular sordurmak mıdır?

Bir Dersimli olduğun izlenimi vermeye gayret ettiğin aÇık.

İyi de sahi Dersimli misin sen?

Eğer Dersimli isen şu s3zler neyin nesi:

"Yadsimaya gerek yok, k3kenimiz cografyasi insanlari yasadiklari 3lkelerin dillerinde zaten b3y3k sorunlar yaşamaktadırlar, sormak gerek kac Dersimli, inglizce gramerine bu anlayisla hakim kactanesi almanca nin yada fransizcanin dilbilim kurallarına hakim da b3yle korelativ bir karsilastirma yaparak tezler ortayaatiyorsunuz".

Sen bir Dersimli isen, bu yazdıkların Dersimli'nin zeka ve yeteneklerini k3ç3msemekten başka bir anlam taşımıyor. Doğrusunu istersen, b3yle Dersimliler'le ne karşılaşmak ne de tartışmak isterim.

Aşağıdaki satırların da bu minvalde:

"Asıl sorun bence dilbilim kurallari zazaca icin s3zde gelistirilirken aslında zazacaya en b3y3k darbe vurulmaktadır. Aslında bu y3ntemide bu islerin ehli olmayan insanlari yaptigi adina calisma dedikleri aslında hobi olarak y3r3t3len ugraslara bilimsel kimlik vermekten bska bir sey degildir".

Bu haddini bilmezliğin yetmezmiş gibi,

"Bu anlayis bence gizliden de aslen t3rkce yada kullanılan dillerin dilbilim derslerini icermektedir. Yani yazdığınız bu yazı t3rkce ya inglizce grameri anlatmaktadır, yanınada zazaca 3renkler verilmistir",

diyerek hepimizin niyetlerini sorgulamaya kalkışıyorsun.

Bay Sosyolog ve/veya dilbilimci!

Sen farkında mısın bilmem, ama arif olan anlıyor:

Yazdığın bu T3rkçe yazının iÇerdiği yığınla gramatik yanlış (vaktim olsaydı bunları toplayıp 3n3ne koyardım) ve hemen yukarıdaki satırların bile T3rkçe, İngilizce ve "Zazaca" grameri konusundaki kalibreni ortaya koymuş bulunuyor.

Anlayacağın, g3r3nen k3y kılavuz gerektirmez.

Hoşça kal!

Seyit Rıza'nın mektubu: Doğru mu, değil mi?

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 9 Mart 07)

Sevgili Emel,

İngiliz Dışişleri Bakanlığı'na Suriye üzerinden Fransızca kaleme alınan bir mektup yollandığı doğru görünüyor.

"Dersim Generali Seyit Rıza" imzası taşıyan bu mektup 30 Temmuz 1937 tarihlidir. Alışer'in öldürülmesinden (9 Temmuz) üç hafta kadar sonraki bir tarihtir bu. Bu mektuptan yaklaşık iki ay önce Türk yönetimi 4 Mayıs tarihli taarruz emrini vermiş ve 19 Mayıs'ta Türk ordusu Kırmızı Dağ hattına varmıştır. Seyit Rıza henüz yakalanmamıştır. Mektupta İngiltere'den Türk hükümetinin yaptığı zulme, kırım, sürgün ve infazlara karşı yardım talep ediliyor. Dersim'de bombardıman uçakları, boğucu gazlar ve yangın bombaları kullanıldığına işaret ediliyor. Ama herhangi bir yardım alınmadığı gibi, İngiliz hükümeti bir süre sonra bu mektuptan Türk hükümetini haberdar ediyor. Mektup, Dersim'i "Kürt" ve "Kürdistan"ın bir bölgesi gibi tanıtıyor. Bu tür yazışmaların Seyit Rıza'nın kendisi tarafından değil daha çok Mehmet Nuri Dersimi tarafından yapıldığı M. Nuri Dersimi'nin bizzat kendisi tarafından açıklanmıştır. "Dersim Generali Seyit Rıza" imzalı bu mektubun da Suriye'de M. N. Dersimi veya bir başkası tarafından yazdırıldığını tahmin etmek zor değil. Seyit Rıza'nın kendisini "Dersim Generali" diye tanıtmaması da düşünülemez. Suriye'deki sürgün yaşamını anlatırken M. Nuri Dersimi Kürt milliyetçileriyle ilişkilerine ve onlarla yaşadığı bazı sorunlara işaret etmektedir. Dersimliler kendi kimlikleri konusunda bu tür yazışmalarda kullanılan kavramlara değil, tarihsel verilere, kendi geleneklerine ve Dersim halkının kendisi hakkındaki görüşüne itibar etmelidir.

Selamlarımla

Açıklama

(Seyfi Cengiz, 13 Mart 07)

Son günlerde birbiri ardına "İstanbul indymedia" adlı siteye şahsım ve mensup olduğum parti ile ilişkili haber türü yazılar asılmaktadır.

Bu işlemi yapanları tanımıyorum. Bu kişilerin Partiye Serbestiya Dersimi (PSD) ile bir ilişkileri olduğunu da sanmıyorum.

Maksatları nedir bilmiyorum.

Bu faaliyetliliğin tamamen bilgimiz dışında cereyan ettiğinin bilinmesini istiyorum.

Bu arada hiç bir zaman kendimi "Dersim Halk Önderi", "Lider", "Önder" veya "Başkan" gibi sıfatlarla tanıtmadığımı belirtmek zorundayım.

28 Haziran 2005 tarihli "Tanıdık Bir Yöntem" başlıklı bir yazımda şöyle demiştim:

"Ben sadece bir dava adamıyım, kişisel ikbal peşinde değilim. Buna vaktim ve imkanım olacağını da hiç sanmıyorum. Dışardan nasıl görünür, başkaları ne der, nasıl değerlendirir, ayrı bir konu. Ama ben Dersim davasının bir sıra neferiyim. Bu davaya kendi katkımı yapmaya çabaladım. Yaşadıkça da bunda ısrarlı olacağım. Bu katkının ve emeğin değerinin ne olduğunu başka dostlara ve tarihe bırakmaktan yanayım. Sadece bir noktaya değinmek isterim. Kişi kültüne kesinlikle karşıyım. Kişiler ne denli önemli olurlarsa olsunlar, Dersim davası tek tek kişilere emanet edilemeyecek bir davadır. Bu davanın liderliği tek tek kişilere değil, bir kollektife emanet edilmek zorundadır. Parti konusundaki ısrarım da bundandır. Yani zorunluluklar nedeniyle belirli bir aşamada tek

tek kişiler öne çıkmış olsalar da, kişisel yönetimin veya liderliğin yerini bir an evvel bir kollektif, organlar ve kurumlar almak zorundadır. Bunu başarmak üzere olduğumuzu sevinerek söyleyebilirim."

Yaklaşık iki yıl önceki bu sözlerim bugün ve gelecek için de geçerlidir.

Benim ve mensubu olduğum partinin İstanbul indymedia'da yapılan türden bir tanıtıma ihtiyacı yoktur.

İyi ya da kötü, ne niyetle yapılıyor olursa olsun, bu faaliyetliliğe bir an evvel son verilmesini istiyorum. Aksi taktirde bu işi yapanların artniyet taşıdıklarını düşünmek zorunda kalacağım.

Emel Mahlaşlı Katılımcıya Bir Çift Söz

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 23 Mart 07)

Sevgili Emel,

"İşiniz gücünüz laf cambazlığı" ve "Mesele önce insan olabilmekte, Dersimli olmakta değil!!" başlıklı yazılarında bizleri tanımadığın ve görüşlerimizi de bilmediğin aşikar iken ölçsüz suçlamalarda bulunduğun görülüyor. Bu suçlamalar bu foruma ne maksatla girdiğini iyi bildiğimiz birinin görüşleriyle hayli örtüşen nitelikte.

Madem "mesele önce insan olmakta", o halde senin deyimimle "laf cambazlığı" nı bırakıp sadede gelelim. Soyut değil, somut insandan sözedelim. Örneğin, "Emel" kimdir?

Nerelidir? Bay Bertal misali "nereli olduğumu hic düşünemedim, o kadarda önemli değil" diye mi düşünmektedir? Bu forumda kaç imza ile yazar? Sözgelimi Emel Tansel de kendisi midir? Başkalarının geçmiş ve faaliyetleri ile ilgilendiğine, üstelik bu konularda hiç bir fikri olmadığı halde ulu-orta konuşabildiğine göre kendisinin geçmiş ve faaliyeti nedir? Ne düşünür, hangi konuda ne der? Düşüncelerini öğrenebileceğimiz yazıları var mıdır?

Bunların hiçbirini bilmiyoruz. Çünkü gerçek veya tam adıyla ortada değil. Hangi konuda ne düşünmüş, ne zaman, nerede ne demiş, görüşleri nasıl bir seyir izlemiş bilmiyoruz. Bilmeyince de kendisiyle eşit koşullarda bir fikir alışverişi ya da değerlendirme yapma şansımız olmuyor.

Bize bu şansı vermeyenlerin Dersimliler'le bu kaçak dövüşten umdukları nedir?

Somut insan kaçak dövüşmez. Bir foruma ya da meclise girip söz aldığına göre biraz medeni cesaret sahibi olur. Entellektüel fakirliğini başkalarını "Monitor arkasından konuşmak" la suçlayarak tatmine kalkışmaz. Kendine ve başkalarına saygısı, bir özgüveni olur. Kimliğini saklayarak konuşmaz. Sıkıntıya düştüğünde değiştirip kendisinden hemen kurtulabileceği sahte adlarla değil, kola kolay değişmeyeceği, dolayısıyla sonuçlarına katlanmak zorunda kalacağı gerçek kimliğiyle ortaya çıkar. İnsan sosyal bir varlıktır. Belirli bir topluma, kültüre ve mekana aittir. Aidiyetleri vardır. Kendisini kendi keyfi söylemleriyle değiştiremeyeceği sorunlar ve çatışmalar içinde bulur. Bağrından çıktığı topluma karşı sorumluluk ve yükümlülük taşır. "Nereli olduğum önemli değildir" diyemez. Örneğin Dersimli ise, bu önemlidir. Çünkü kendisini Dersimli olmaktan kaynaklanan sorunların içinde bulur. İstese de bundan kaçamaz.

"Laf cambazlığı" somut insanın karşışarşıya olduğu bu gerçekliği inkar edip "insan olmak önemlidir, Dersimli değil" demagojisidir. Laf cambazlığı, "Okunacak en büyük kitap insandır", "Benim kıblem insandır", "Biz insanı hak biliriz" diyen bir kültürden gelenlere insani değerleri öğretmeye kalkma ukalalığıdır.

Bir dahaki sefere soru listeleri çıkarmadan önce arşivi ziyaret etmeni, daha doğrusu sorular sormaktan çok olumlu bir dille kendi düşüncelerini anlatmanı tavsiye ederek, hepimize yönelttiğin sorular üzerine de birkaç şey söylemek zorundayım.

“Kuracağınız dersim ulusunu hangi temele dayandırmayı düşünüyorsunuz? Dil mi, ırk mi yoksa alevilik mi?” diye sormuşsun.

Sana bir ulus inşa etmek istediğimizi kim söyledi?

Ortada zaten kendisini etrafındaki Müslüman halklardan farklı ve ayrı bir kollektif olarak gören bir camia dururken bir “ulus” inşa etmeye neden ihtiyaç duyalım? Bu camia ne kadar “ulus”tur, Batı kriterlerine göre “ulus” olarak tanımlanabilir mi, tanımlanamaz mı, gibi sorularla ilgili değiliz. Ufkumuz Batı ile sınırlı değil. Kendimize ait bir tarihimiz, bu tarih içinde oluşmuş kendine özgü bir şekillenmemiz var. Birileri bizi “ulus” olarak görse de görmese de sahip olmamız gereken kollektif haklar vardır. Dersim mukavemeti tam beş asırdır bu haklar için dövüşüyor. Bugün savunduğumuz acil talepler beş asırlık Dersim muhalefetinin temel taleplerinden farklı değildir.

Arşive bir gözetmek zahmetinde bulunsaydın, “ulus kurmak” bir yana, ulus-devletçi projelere karşı olduğumuzu, Dersim’i kuşatan çevrenin milliyetçileriyle tam da bu yüzden karşıkarşıya geldiğimizi, bir yığın polemik yapmak zorunda kaldığımızı görecektin.

Bizim talebimiz Dersim için demokratik bir özyönetimdir. Başka deyişle kendini yönetme hakkıdır. Bu, demokratik bir taleptir, demokrasinin bir gereğidir. Bu özyönetimin ulus-devlet projesiyle bir ilgisi yoktur, olamaz da.

Bir “ulus” yaratma ya da “ulus-devlet” kurma derdimiz olmadığı için, onu daha önce varolmayan başka bir temele dayandırmak gibi bir sorunumuz da yoktur. Ortada bir Dersim camiası ve onu asırlardır bir arada tutan ortak değerler zaten vardır. Bizim yaptığımız bu ortak değerleri sahiplenmektir.

Dersim camiası etnik köken bakımından homojen değildir. Terkibinde değişik ırklardan ya da orijinlerden gelen, değişik diller konuşan aşiretler veya topluluklar vardır. Andaki çekirdeği özellikle Kırmancı ve Kırdaski konuşanlardan oluşmaktadır.

Dersim halkı, asırlardır bu köken ve dil farklılıklarını sorun yapmamış, bileşenleri ve dilleri arasında ayrımcılık gütmemiş, tüm bunlara rağmen kendisini tek bir kollektif gibi görmüştür. Bu farklılıkları sorun yapan ve bizleri bu farklılıklar ekseninde bölmeye çalışanlar Dersim’i kuşatan çevrenin milliyetçileridir. Bizim yaptığımız Dersim’i parçalama amacı güden bu tür milliyetçi girişimlere karşı direnmek, asırlardır Dersim’de tutunma ve yaşama şansı bulmuş modeli sahiplenmek ve korumaktır.

Ortada “Dersimliler” ve/veya “Kızılbaşlar” ortak adıyla bilinen bir kollektif var. Bu ortak çatı altında kendisini Kırmancı, Kurmancı veya başka türlü tanımlayan kesimlerinin olması doğaldır. Farklı dillerin konuşulması son derece doğaldır. Biz ulus-devletçi, inkarcı veya tekçi değiliz. Bu farklılıklar bizi endişelendirmiyor.

Adına Dersimliler denen kollektifi biz icad etmedik. Biz bu kollektifin dil, kültür ve inancı üzerindeki baskılara karşı mücadele ediyor, özgürlük ve eşitlik talep ediyoruz. Bunun “ayrıcalık” istemekle ne ilgisi olabilir?

En az Çaldıran’dan beri mevcut ortak bir sorunumuz var. Bu sorunu da biz icad etmedik. Tarih bunu “Dersim Sorunu” olarak zaten kayda geçmiştir. Bizim ilgilendiğimiz şey Çaldıran’dan 38’e kadar Dersim’e karşı yapılmış onlarca cihad seferinin, başka deyişle Dersim ve Kızılbaş kırımlarının sebep olduğu bu sorunun halkımızın çıkarları yönünde ve demokratik bir yoldan çözümüdür. Tarihten miras aldığımız bu sorunu görmezden

gelemezdik. Somut sorunlardan kaçıştan başka bir anlam taşımayan “insan olmak daha önemli”, “nereli olduğum önemli değil” gibi ucuz demagojilerle kenara çekilemezdik. Dersimli olduğun halde sade halkın kullandığı “Kurmancca” veya “Kırmanciye” gibi tabirlere yabancı olman başkalarının kabahati değildir. Yapman gereken başkalarını suçlamak değil, mütavazi davranıp kendindeki yabancılaştırmanın farkına varmak ve bunu aşmaktır. Öğrenmeye açık ve istekli olduğun taktirde “Kendini bilmezlik” denen şeyin başkalarında değil kendinde yattığını görmeyi zor olmayacaktır.

Biraz araştırma yapan ve olgulara kafa yoran biri “Kurmanca ana dilini konusuyorsanız kürt kökenlisiniz, bu su götürmez bir gerçek!” türünden bir laf etmez, edemez. Dersim’in “Ermeni” veya “Mıleto Qan” olarak tanınan eski halk tabakası (Dersim geleneğindeki Khalmem-Khal Ferat grubu aşiretleri) içinde orijinal dili olmadığı halde Kurmancca öğrenmek zorunda kalan kesimler vardır. Bu topraklarda hayatta kalmak için zorunlu olarak Türkçe, Zazaca veya Kurmancca öğrenmiş toplulukların sayısı az değildir. Öte yandan aynı aşirete mensup toplulukların bir yerde Kurmancca, bir diğer yerde Kırmanci veya Zazaca konuştuğu çok sık rastlanan bir durumdur. Bu aşiretlerin bugün konuştuğu dili köken ve kimliklerini tespit etmekte tek veya esas kriter alırsanız içinden çıkamazsınız.

Forum olarak bir gündemimiz ve önceliklerimiz var. Forumu her yeni katılanın iyi niyetle ya da gündemimizle oynamak için kasıtlı olarak çıkardığı soru listelerine cevap yetiştirmeye vaktimiz yok. Çünkü bu sorular enine boyuna tekrar tekrar işlenmiş ve yanıtlanmıştır. Yapılması gereken arşivi bir ziyaret etmektir. Forumu her yeni katılanın için kolayına ya da kurnazlığına kaçıp soru listeleri çıkarmazdan önce yapması gereken burada savunulan görüşlerle tanışmak için bu kadarlık zahmete katlanmasıdır.

Gerçek adını dahi bilmediğimiz, bizleri tanımadığından emin olduğumuz yeni bir katılımcı bizi “Dersim ulusçuları” diye tanımlayıp, “siz dersim ulusçuları şimdiye kadar ineternette atıp tutmak dışında ne yaptınız allah askına! bir gecenez, bir organozasyon mu düzenlediniz! Yayinevimi kurdunuz, dağlara gerilla mi cikardınız???” dediğinde bu gezegende yaşadığından haklı olarak kuşku duyulması gerektiği için kendisine ağız dolusu söylenecek çok sözümüz olur, ama terbiyemiz ve sorumluluklarımız buna elvermiyor.

Başka herşey bir yana girdiğin forumun “Dersim 38 Girişimi” adında bir girişime ait olduğundan, burada bir dosya çalışması yapıldığından ve bir imza kampanyası yürütüldüğünden dahi habersiz gibisin.

Umarım bundan böyle daha ihtiyatlı ve ölçülü konuşmayı dener, bu arada kampanyaya da bir imza verir, katkıda bulunursun.

Selamlarımla

Sayın Kar, Ne Yaptığınızın Farkında Mısınız?

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 16 Ocak 07)

Sayın Kar,

Sizinle şu ana kadar şahsen karşılaşmadık.

Sadece gıyaben tanışıyoruz.

İsminizi ilk kez yaklaşık bir yıl önceki bir tartışma sırasında duydum. O tartışmada bana destek vermişsiniz. Bir dava adamı olarak bu desteğinizi şahsıma değil temsil ettiğim fikirlere verilmiş saydım. Size bu yüzden haksızlık edildiğinde protesto ettim.

İkinci kez, yaklaşık bir-buçuk ay kadar önce (30. 11. 06'da) bu foruma girdiğinizde karşılaştık. Forum yönetimi ve katılımcılarına, bu arada şahsıma oldukça içten görünen bir dille "Merhaba" demiştiniz. Bizler de aynı içtenlikle karşılık vermiş, "hoşgeldin" demiştik. Benimle aynı forumda yazmayı "ayrıcalık" saydığında, benzer bir karşılık verdim.

Her iki karşılaşmada da hakkımda oldukça olumlu şeyler söylediniz. Ama dikkatimi bazı konularda hayli farklı görüşleriniz bulunduğuna çekmeyi ihmal etmediniz. Farklılıkları doğal karşılayan bir insan olduğuma inanıyorum. Bu nedenle siz farklılıkların ciddiyetinden sözettiğinizde hiç mi hiç sorun yapmadım. Çünkü az önce dediğim gibi, olduğu kadarıyla bu sempati ve desteğinizin şahsımdan ziyade savunduğum fikirlere olduğunu sanıyordum. Bu fikirlerin güçlenmesi için elimden geldiğince yapıcı ve kazanıcı olmaya gayret ettiğim için, farklılıklarınızın ciddi olduğunu söylemeniz de, ola ki bir gün ortak dava için birlikte çalışabileceğimiz ihtimalini düşündüm. Buradan hareketle kurulu kontağı korumaya ve geliştirmeye niyetlendim.

Sizi tanımadığıma göre adınız "Halim Kar" değil de "Bertal" bile olsaydı yaklaşımım değişmezdi. Nitekim foruma sizden sadece bir hafta önce "Bertal" diye biri de teşrif buyurmuştu. Tarzı sizinkinden farklıydı. "Merhaba"sı yoktu. Başlığı "DERSIM?????" olan (23 Kasım 2006) ve "Yahu Arkadaşlar" diye başlayan tuhaf bir makalesini de birlikte getirmişti.

Bu makalesinde görüşlerimizi çarpıtıyor, kendimizi başkalarından "üstün" gördüğümüzü ileri sürüyordu. "Dersim" lafını duymaktan bıktığını söyleyerek, Dersim'in Van, Aydın, Diyarbakır, İstanbul, Samsun, Artvin, Tokat ve Urfa'dan farklı sorunlarının bulunmadığını iddia ediyordu. Buradan hareketle bizi "bölgeci", "küçük şehirci", "milliyetçi", "gerici", hatta "barbar" diye suçluyordu.

Aslında bu gelişin hiç de iyi niyet taşımadığı belliydi. Bu izlenimimize rağmen önyargılı davranılmadı. Yanlış bir izlenim edinmiş olabileceğimiz düşünülürdü. Savunduğu 180 derece ters görüşlere rağmen kendisine sizden farklı davranılmış değildi. Hatta yaptığı sorunlu giriş nedeniyle katılımcılardan gelen tepkiler forum yönetimi tarafından kontrol altına alınmış, öyle ki bu müdahaleler uyarı ve eleştiri kaldıramayan bir katılımcının forumu terketmesiyle sonuçlanmıştı.

Kısacası haksızlığa uğradığımız kişiyi bu forumda gerçekte gereğinden fazla hoşgörülü davranılmıştır.

Bu tavır sizin ima ettiğinizin tam tersine insana verdiğimiz değer, geçmiş görüşleri ve içinden çıkıp geldiği gelenek ne olursa olsun Dersimliler'in birliği konusundaki samimiyetimizin bir ifadesidir. Türk solunun sosyalizm ve devrimcilik anlayışında yeri olmayan insan-eksanli Dersimi yaklaşımın bir belirtisidir.

Sonrasını biliyorsunuz.

"Kılmek Ra Gramere Zonê Dêsimi" başlıklı yazımı bahane ederek eleştiri görünümü altında "Dersim?????" başlıklı yazısındaki aynı görüşleri farklı bir tarzda ortalığa sermeye başladı.

Tartışma sürerken yapılan Dursun Çelik imzalı uyarıyı ciddiye aldık. Bunun nedeni yazıdaki "faşist" tanımlamasını o anda doğru ve yerinde bulduğumuz için değildi. Bertal mahlaslı kişinin "Dersim" başlıklı yazısını aynı zamanda İstanbul İndymedia'da, bize karşı bu siteden yürütülen çirkin bir saldırının orta yerinde yayınladığını farketmiş olmamızdı. Bu yazının maksadı adı geçen sitedeki bahsini ettiğim saldırıdan bağımsızca ele alınır anlaşılmaz kalır.

Küçük bir araştırma bu adamın değişik isimler altında uzun süredir belli aralıklarla Dersim 38 Girişimi'ne ve bu girişime önyak olan insanlara karşı yürütülen çirkin bir kampanya ile ilişkili olduğuna bizi ikna etti. Özellikle son yazılarında kullandığı üslup ve argümanlar bu düşüncemizi pekiştirdi.

“Bertal Arkadaşa Takınılan Tavır Üzerine” başlıklı yazınızda söylediklerinizi bu bilgiler ışığında yeniden değerlendirmeniz gerektiğini düşünüyorum.

Ama yazınızla ilgili diyeceklerim bundan ibaret değil.

Bu yazınız aramızdaki farklılıklardan sözederken ne demek istediğinizi anlama imkanı verdi. Lafı dolandırmadan dosdoğru söylemek zorunda olduğum için üzgünüm:

Benim gördüğüm, devrimcilik veya demokratlık adı altında ciddi bir duruş bozukluğu sergilediğinizdir. Bu duruşunuz Bertal mahlaslı kişinin kendisi, O'nun “Dersim” başlıklı yazısındaki fikirleri ve benim “Kılmek ra Gramere Zonê Dêsimi” başlıklı yazıma verdiği yanıtlardaki yaklaşımı konusunda yaptığınız değerlendirmelerde kendisini dışa vurmaktadır.

Bana sorarsanız bu duruşunuz ne demokrat, ne de devrimcidir.

Kimsenin eleştiriden muafiyeti elbette ki sözkonusu olamaz. Ama Bertal mahlaslı kişinin icraatı sizin göstermeye çabaladığınız gibi masumane bir “eleştiri” değil, Dersim Sorunu'nun inkarına dayalı bir suçlamalar manzumesidir. Beş asırlık bir sorunu ve bu zaman zarfındaki onlarca katliamı görmezden gelerek Dersim'i İstanbul, Aydın, Samsun, vd gibi illerle aynı kategoride ele almak başka bir anlama gelmez. Bunun Kemalist rejimin Dersim politikasından hiç bir farkı yoktur. Bu aynı inkarcılığı “insan olmak daha önemlidir” gibi kulağa hoş gelen bir argümanla haklı göstermeye çabalamak tek kelimeyle çirkin bir demagojidir. Burada tanık olduğumuz şey toplumsal kurtuluş adına ulusal sorunları görmezden gelen sol hareketin geçmiş yaklaşımlarından dahi daha geri bir tutumdur.

Sizin yazınızdan çıkan sonuç Bertal denen kişinin sadece “eleştiri üslubu”nu isabetli bulmadığımız, “eleştirisi hoş” diyerek özüne katıldığınız, başka deyişle inkarcılığı ve suçlamalarına sempatik baktığınızdır.

Onu “iyi bir okuyucu ve iyi bir gözlemci” olarak tanımlamanız, kendisinde “zehir gibi bir beyin” keşfetmeniz, açık konuşursak, zihni yetenekleriniz ve birikiminiz konusunda bende hayal kırıklığı yaratmıştır. Bana oldukça uçuk gelen bu yargıya nasıl vardığınızı merak etmedim değil. Bu sonuca sadece yazılarından hareketle mi vardınız, yoksa şahsen de tanıyor musunuz?

Şu sözleriniz de onun fikirlerini paylaştığınız izlenimi vermektedir:

“Bertal arkadaşın yürüttüğü eleştiriler, birakalım bir tek Bertal arkadaşın eleştirisi olmasını, bir yığın insan (demokrat-devrimci) bu aynı eleştirileri yıllardır dile getiriyor ve çokçada tartışıldı bu konu ve öyle görünüyor ki daha da tartışılacak”

Sayın Kar, yıllardır aynı eleştirileri dile getirdiğini söylediğiniz o “bir yığın devrimci-demokrat”, bana sorarsanız gerçekte devrimcilik ve demokratlıkla alakası bulunmayan bir “yığın” savaş malülüdür. Bu “yığın” gerçekten devrimci ve demokrat olsaydı, Dersim ve Kürdistan'ın TC devletinden derhal ayrılmasını savunup Türk devletinin çöküşüne katkıda bulunurdu. Bu görev dururken Dersim Sorunu'nu inkarla işgal etmesi ne olduğunun aynasıdır.

Bir Dersimli olarak sizi bu enkazın içinde görmek insana acı veriyor.

Bu Alçağın İcraatı Dersim Karşısı Cepheye Yaşanan Telaşın Alametidir

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 19 Ocak 07)

Son on gündür birileri birkaç site ve forumda geceli gündüzlü işbaşındadır. Forumlara aralıksız bir şekilde dezenformasyon yükleniyor. Dedikodu, şantaj ve yalandan geçilmiyor. Bu iğrenç faaliyetin hedefi Dersim 38 Girişimi'dir. Bahaneleri saymakla bitecek gibi değil: İmzacılardan birinin "ajan" olduğu, girişimcilerin gerçek adlarını kullanmadığı, listeye sahte isimler yüklendiği, ihbar edilenler ve tutuklananlar bulunduğu, imzacıların adlarını yayınlamanın "ihbarcılık" olduğu, girişimcilerin maksadının farklı olduğu vs vs.

Ortaya atılan iddialar yığınla. Ama şu ana kadar bir imzacının listede gerçek adını kullanmadığı, bazılarının da isimleri internette yayımlandıktan sonra telaşa kapılıp imzalarını geri çektikleri gibi olağan şeyler dışında kanıt gösterilememiştir.

Olağan diyorum, çünkü bunlar, hiç arzu edilmese de, hemen her kampanyada misliyle görülebilen kaçınılmaz hatalardır. Önemli olan bu tür hatalardan özenle kaçınmak, tespit edildiğinde derhal gidermektir. Bizim yaptığımız da bu olmuştur.

Bu tutumumuza ve kampanyanın çapı ve ciddiyetine kıyasla hataların yok denecek kadar azlığına rağmen girişimin amacı tersine çevriliyerek sunulmakta, ortada bir yığın ve çok ciddi sorunlar varmış gibi bir hava yaratılmak istenmektedir.

Gelinen noktada koparılan bu gürültünün girişimi engellemeyi, mümkünse dağıtmayı amaçlayan bilinçli ve organize bir operasyonla ilişkili olduğunu tahmin ediyorum.

Alenen kampanyaya imza verilmemesi, verilenlerin geri çekilmesi, girişimin "başarısızlığa" uğratılması istenmektedir. Üstelik bu haince öneri, "sol", "devrimci" ve/veya Kürt milliyetçiliği kisveleri altında yapılmaktadır.

Bu karşı kampanyanın eksenine herkesten önce listede gerçek adını kullanmadığını öğrendiğimiz bir bayan arkadaş oturtulmuştur. Bu bayan arkadaş hakkında son derece ağır suçlamalar yapılmaktadır. Şu ana kadar inandırıcı hiç bir kanıt ortaya sürülmediği halde sürekli şekilde "ajan" olduğu propaganda edilmektedir. Girişime katkısı inkar edilemeyecek olan bu arkadaşın bazı hataları erkek egemen bir yaklaşımla tiksinti verecek tarzda istismar edilmektedir. Bütün hayatımda yalnızca iki kere karşılaştığım bu bayan arkadaşla ilişkim herbiri birkaç saatlik bu iki siyasi sohbetten ibaret iken tamamen tersyüz edilerek çirkin bir dille kendisiyle "düşüp kalkmak" şeklinde sunulmaktadır. Bilgim dışında yazılarımı başka forumlara aktarmış olması kendisini "postacı" gibi kullandığıma yorumlanmaktadır. Bunlara imza listesini ve girişimin açıklamalarını başka forumlara taşımış olması eklenerek, girişim içinde özel bir konumu bulunduğu ileri sürülmekte ve buradan hareketle ona yönelik "ajan" suçlaması dolaylı bir dille beni ve girişimi kapsayacak şekilde genişletilmektedir.

Bu kurgu girişimin engellenmesi gerektiğinin dayanağı haline getirilmektedir.

Bunu yapan bir düzine adam mı, yoksa bir düzine sahte adla iş gören bir alçak mı? Bu sorunun cevabını bir gün mutlaka öğreneceğiz. Eğer bir düzine alçak değil de alçağın biriyse, bu alçağın alametleri muhtelifdir: Huse Zeng, Hüseyin, Veylo, Hüseyin Güler, Ciran, Qeje, vd, vd.

Bu alçağın böylesine haince bir pratiği gerçek kimliğiyle icra etmesi elbette beklenemez. Sorun değil. Kim ve ne olduğu er ya da geç mutlaka ortaya çıkacaktır. Bundan kuşku duyulamaz. Her tavrın bir bedeli vardır. Bu bedel bu alçağa bir şekilde, ama mutlaka ödettilerecektir.

Bu denli haince bir işi ancak Türk istihbaratı ve/veya dezenformasyon masasının bir mensubu bu kadar istekli ve profesyonelce yapabilir. Okunduğunda görülecektir ki, girişimin faaliyetleri, vardığı aşama, bu girişime önyak olanlardan tutun imza toplayanlara kadar herkesle ilgili soru üstüne soru sorulmaktadır. Yapılan her açıklama “yetersiz” bulunup daha fazla ayrıntı istenmekte, peşpeşe başka soru listeleri üretilerek ısrarla yanıt talep edilmektedir. Amatörce bir görüntü verilmesine rağmen, dolaşıma soktukları iddiaları bizzat kendileri kanıtlamak gerekirken soru üstüne soru sorarak kanıtları bizim sağlamamız beklenmektedir.

Forumlarda profesyonel bir istihbaratçı ve şantajcı gibi dolanıp duran, soru üstüne soru soran bu alçak kimdir? Yaptığının adı nedir? Girişimi “başarısızlığa” uğratmak için ortaya çıktığını bar bar bağırın bu adam, bu cesareti ve gücü kimden almaktadır? Bir “Dersimli” bu kadar alçalır mı? Kim yapar bunu? Böyle bir girişimi kim dağıtmak ister? Bundan kim yarar umabilir? Bu tür adamlara arka çıkan forum yöneticileri neyin nesidir? Dersim davasına karşı sorumluluk duyan herkes bu soruların yanıtı üzerinde düşünmelidir.

Masumane Sorular ve Eleştiri Mi, Başka Bir Şey Mi?

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 22 Ocak 07)

Girişimin yürüttüğü faaliyetin eksikleri ve hataları bulunmadığını söylemedik. Olmaması düşünülemez. Bunlardan biri de, hiç kuşkusuz ki isim listesinin titiz bir şekilde ve tekrar tekrar gözden geçirilmesi, gerekli düzeltmelerin yapılmasıdır. Birileri dostça bir dille bu ve benzeri hataların tespit edilip giderilmesi gerektiğini hatırlatsaydı karşı çıkmak için bir sebep görmezdik.

Ama yapılan şey bu değildir.

Şu ana kadar yaklaşık bir düzine isim altında yazılanlara topluca bir gözetildiğinde amacın, içerik ve metotların oldukça farklı olduğu rahatlıkla görülebilir.

Bu yapılanların davanın çıkarı ile, dayanışma ve işbirliği düşüncesi ile, “iyi niyet”, “eleştiri”, “etik ve ahlak”la en ufak bir ilişkisi yoktur.

Girişime destek veren bir bayan arkadaşı ciddiye alınabilir hiç bir kanıt ortaya sürmeden “ajan” diye suçlamak, kanıt diye de “söylentilere” yaslanmak eleştiri midir? “Sürekli ...Kürdistan’a saldırdığı”nı söyledikleri bu emekçi kadını birileriyle “düşüp kalkmak”la, “gaydiri guppak biri”, “zır cahil”, “postacı” gibi sıfatlarla aşağılamak eleştiri midir? Onun imzasını taşıyan görüşleri “gaydiri guppak birine yazdırdıkları bir cevap” diyerek girişimin ortak görüşleri gibi sunmak, bu temelde konuşup yazmak eleştiri midir?

Bir kampanyayı gerçek isimlerle yürütüldüğü için imzacıları “deşifre” edip “baskılara maruz” bırakmakla, “davayı baltalamak”la, “ihbarcılık”la, “devlete hizmet etmek”le suçlamak eleştiri midir?

Beni “ajanlara sırtını yaslayarak politika yapmak”la, bir “ajan çetesiyle iç içe” olmakla, “devlete muhbirlik yapanlarla düşüp kalkmak”la suçladıktan hemen sonra, “Seyfi bey, ...devrimci duyarlılık adına...Biz cebimizdekileri dokmeden önce sizden bir iyi niyet beklentisi içinde olacağız...bekliyoruz,...cevabınızı bekleyeceğiz...Önce ellerinizi yıkayın sonra sofraya buyurursunuz!” tarzında açık bir şantajcılıkla akıllarınca kendileriyle işbirliğine zorlamanın adı eleştiri midir?

“Dersimde tutuklanan ve sorgulanan” imzacılardan sözedip de kanıtlamamak eleştiri midir?

Hemen her kampanyada görülebilen doğru verilmemiş bazı isimleri gerekçe gösterip kampanyanın “Sahte imzalarla” sürdürüldüğünü iddia etmek eleştiri midir? Girişime bildirip düzeltilmesini istemek dururken hiç bir kasıt içermeyen bu tür yanıtları forumlara taşıyıp sansasyonel tarzda işlemek eleştiri midir? “Kampanyayı organize ettiklerini söyleyenler...kendileri gerçek isimleriyle imza atmamışlardır” türünden yalanlar eleştiri midir?

Bunlarda “iyi niyet”, “etik ve ahlak” var mıdır?

Başka şeyler bir yana, ortada bir dosya olmadan başvuru yapılamayacağını bilmezden gelerek “davanın” neden hâlâ “açılmadığını” söyleyerek hesap sormaya kalkmak eleştiri midir?

İki yılını doldurmamış bir girişimin “üç yıldan fazladır” sürdüğünü iddia etmek eleştiri midir?

Girişimcileri “siz mazlumlardan yana görünup mazlumların kanını içmekten yana bir zihniyet icindesiniz” diyerek itham etmek bir “soru” ya da eleştiri midir?

Masumane “sorular” görünümü altında forumlarda böylesine ağır yargılarda ve mesnetsiz suçlamalarda bulunmak eleştiri midir?

Bu tür insanlarda “iyi niyet” aramak mümkün müdür?

“Soru” soruyormuş gibi bir görünüm altında girişimcilere “insan olamayacağınız kesin” diyen, girişimin yürüttüğü faaliyeti “Dersimlilere karşı başlatılmış” bir “ihbarcılık faaliyeti” olarak tanımlayan ve “başarısızlıklar” dileyen bu insanların dediklerini “soru”, yaptıklarını “eleştiri” olarak tanımlamak mümkün müdür?

Girişimcilere “insan değilsiniz” diyen, “ajan”, “ihbarcı” diyen ve “başarısızlıklar” dileyen bu tür yazıları forumdan kaldırmayıp da ne yapacaktık?

Tehdit savuranlar biz miyiz, yoksa bu suçlamaları yapıp ardından “İzliyoruz” imzasıyla yazılar yayınlayanlar, adres olarak PKK sitelerini gösterenler midir?

Tehdit edenler biz miyiz, yoksa bizlere “ajan”, “ihbarcı” diyenler, bir katılımcının deyişiyile “kişileri bahane ederek çalışmalarını sekteye uğratmak, insanlara korku vermek, insanları zan altına sokmak”la iştil edenler, bunu meslek haline getirmiş olanlar mıdır?

Haksız konumda olanlar karanlığı siper edinen muhataplarının kim olduğunu anlamaya çalışan bizler miyiz, yoksa gerçek kimliklerini saklayarak sorgu yargı edasıyla hiç katkıda bulunmadıkları bir faaliyet hakkında üstümüze üstümüze gelenler, kendilerini hesap sormaya yetkili mercii gibi görenler midir?

Haksız olanlar tüm güçlülere ve imkansızlıklara rağmen halkımıza karşı işlenmiş ağır bir insanlık suçunu dünyaya anlatmak ve mahkemeye taşımak için didinen bizler miyiz, bunu istediğimiz için daha erken davranıp bizi mahkeme etmeye kalkanlar mıdır?

Bir girişimi çökertmek ya da Dersimi rotasından saptırıp Dersim karşıtı odakların kontrolü altına sokmak için yalan, iftira, hakaret, tehdit ve şantaj dahil her türlü yöntemi sinama çabalarını “bir kac iyi niyetli insan”ın işi olarak görmek mümkün müdür?

“Soru” ve/veya “eleştiri” adı altında ortaya sürülen yukarıda sıraladığımız düşüncelere ve tavırlara duyarsız ve tepkisiz kalmak doğru mudur? Bu saldırılara “haince” ve “alçakça” diyerek tepki vermek yanlış mıdır? Bunlar neden “küfür” olsun? Bu bir tavırdır ve bedeli vardır demek neden “tehdit” olsun?

Dersim davası bu tür saldırılar karşısında tepkisiz kalınarak, geri çekilerek, sinerek, hakettiği yanıt verilmeksizin savunulup ileri götürülebilir mi?

Beşikçi'nin Eksileri

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 24 Aralık 07)

İsmail Beşikçi, "Tunceli Kanunu ve Dersim Jenosidi"(1990) başlıklı kitabının "sonuç" bölümünde Dersimliler'i "Kürt milli duygusu"na yabancı olmakla, Kürt milliyetçiliğinden uzak durmakla eleştirir.

(Bkz. a.g.e., s. 178-181). .

Dersimliler arasındaki bu genel eğilimin nedenlerine kafa yorarken aklına Dersim Sorunu'nun özgünlüğü, Dersimliler'in Kürtler'den müstakil bir halk oldukları gerçeği gelmez.

Başka deyişle esas nedeni görmez.

Aklına ilk gelen Kemalizm ve Türk solunun Dersim'deki etkileridir.

Bu sebeple olmalı ki, Dersim'in Kürt milliyetçiliğinden uzak durmasını bir "zaaf" olarak tanımlar.

İnternet sitelerinde Beşikçi'nin "Aleviliğin İslamla hiçbir ilişkisi yoktur" başlıklı yeni bir yazısına rastladım.

Bu yazıda savunduğu görüş, başlığından okunabilir.

Yazısı ciddi eksiklikler taşısa da savunduğu görüş yanlış değildir.

Bu görüşü dile getiren ilk ve tek kişi kendisi olmasa da, verdiği destek önemlidir.

Bahsi geçen yazının kavramsal çerçevesi, örneğin "Kürt Alevileri" terimi, Beşikçi'nin Dersim Sorunu'ndaki görüşlerinde bir değişiklik olmadığına işaret etmektedir.

Dersim Sorunu'nu Kürt Sorunu'nun bir parçası olarak görmesi Beşikçi'nin ciddi eksilerinden biridir.

Beşikçi, "Aleviliğin İslamla hiçbir ilişkisi yoktur" başlıklı yazısında, Kızılbaşlığı İslam ve/veya Şiilik dairesi içinde görenleri "aymazlık"la eleştiriyor.

Bu eleştiri yersiz veya haksız değildir.

Şu var ki bir bilim adamı olarak Beşikçi'nin kendisi de geçmişte aynı "aymazlığı yaşayan" biridir.

"Tunceli Kanunu ve Dersim Jenosidi" başlıklı kitabının "sonuç" bölümünde bizzat kendisi de Şiilik ve Alevilik arasında bir özdeşlik kurmakta, başka deyişle Kızılbaşlığı/Aleviliği İslam'ın bir kolu olarak görmektedir.

Geçmişte Dersim Sorunu'nun özgünlüğünü kavramayışında bu yaklaşımının da mutlaka payı vardır.

Bu noktada görüşlerini düzeltmiş görünen Beşikçi, eksilerini telafi etmek istiyorsa gerisini getirmelidir.

Kürt hareketinde hayal kırıklığı

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 26 Aralık 2007)

Köklü bir muhasebe için daha kaç müsibet gerek?

Irak işgali sonrasında yazdığım birkaç makalede Kürt hareketinin kendisini savaş karşıtı cepheden tecrit eden tutumunu eleştirmiştim.

Bu yazılarımdan biri Amerikancılığın Kürt Halkına Yararı Ne? başlığını taşıyordu.

10 Nisan 2004'te Rızgarı Forum'da yayınlanan bu makale, tahmin edilebileceği gibi, Kürt milliyetçilerinin ağır saldırılarına uğradı.

Bu ve diğerk yazılarım üzerine patlak veren tartışma Dersim ve Zaza sorunlarını da kapsayarak haftalarca devam etmiş, gerçek adları ya da mahlaslarıyla yaklaşık elli altmış kadar kişi görüş belirtmişti..

Bu tartışma o tarihlerden bu yana Kürt hareketinin genelinde hüküm süren aşırı Amerikancı rüzgarı kayda geçen çarpıcı örneklerden biri olarak arşivlerde duruyor. ABD yönetiminin Kürtler'i bir kez daha hayal kırıklığına uğrattığı bugünlerde Kürt milliyetçilerine o günkü tutumlarını hatırlatmanın gerekli olduğunu düşünüyorum.

Re: Seyfi Bey, sen kendini kürt halkının bir ferdi olarak mi görüyorsun?

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 29 Aralık 2007)

Sayın Erivani,

Ben kendimi "Kürt" değil, "Dersimli" olarak tanımlıyorum.

Dersim, etnik bileşimi bakımından homojen değil.

Asur, Ermeni, Mamakan, Part, Zaza, Kürt ve Türkmen gibi çok farklı kökenlerden gelenleri barındırır.

"Dersim" ve/veya "Dersimli"; kökenleri ve dilleri ne olursa olsun tüm bunların üzerinde en çok birleşebildikleri ortak bir kimliktir.

"Kızılbaş" kimliği de Dersim coğrafyasında tarih boyunca birleştirici bir rol oynamıştır.

Diğerk kimliklerin bu tür bir işlevleri yoktur.

Ama kendini bu diğerk kimliklerle tanımlayanlar da Dersim'de yaşayan herkes kadar Dersim'in sahibidir.

Dersim kültürü bu tür farklılıklardan dolayı kimseyi "öteki" olarak görmez.

Köken veya kimlik denince birilerinin aklına hep ırk/aşiret gelse de, bir kimliğin şekillenmesinde kültür, coğrafya ve tarih bence çok daha önemlidir.

Bunlar da birer aidiyet, hatta köken bilinci yaratır.

"Seyfi Bey, sen kendini kürt halkının bir ferdi olarak mi görüyorsun?" derken ne demek istediğinin pek açık değil.

Kürt hareketini eleştirmek için mutlaka "Kürt" olmak gerektiğini düşünmüyorsunuzdur herhalde.

Geçmişte Kürt hareketine şu ya da bu kadar katkıda bulunmuş biri olarak da buna hukukum olduğunu sanıyorum.

Selamlarımla

Sizden istenen forumun önceliklerine özen göstermenizdir

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 3 Ocak 08)

Sayın Taş,

Anarşizmi yeni keşfetmiş gibi bir haliniz var.

Bu heyecanla olmalı ki yalnız Manes, Mazdek, Babek hareketlerinde değil, Dersim direnişlerinde, hatta neredeyse biz Dersimliler'in genlerinde bile anarşi bulunduğuna hükmedeceksiniz.

Ama "Dersim dayanışması" fikrinin öne çıktığı bir zamanda, üstelik bu fikri Dersim 38 kampanyası ve başka türden etkinliklerle pratikleştiren böyle bir forumda amacı her ne olursa olsun, sizin anarşi övgünüz maya tutmaz.

Sizin felsefi ve siyasi tercihlerinize elbette karışacak değiliz.
Ard arda astığınız yazılar nedeniyle sizden istenen sadece forumun önceliklerine biraz özen göstermenizdir.
Kendinizi bir "düşünür" ("düşünce insanı") olarak tanımladığınıza göre Dersimliler üzerinde propaganda faslına/aşamasına geçmeden önce, düşüncelerinizi rafine etmeniz, yeterince olgunlaştırıp daha derli toplu, daha rahat okunabilir bir şekilde sunmanız herhalde sizin için de, okurlar için de daha yararlı olurdu.
Arka arkaya astığınız yazılarda bunu göremedik.
"Nasname yazarı" sıfatını kullandığınıza göre mutfak olarak o siteyi tercih etmenizde isabet olurdu.
Fikirlerinizin orada daha fazla alıcısı bulunacağından emin olabilirsiniz.
Selamlarımla

PKK, Fabrikatör ve Ergenekon

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 6 Ağustos 2008)

Ergenekon'un jargonunda Doğu Perinçek'e "Fabrikatör" denirmiş.
Bu sözcük "yalancı", "dezenformatör" demektir.
Kurmay Yüzbaşı Ceyhan Karagöz tarafından 12.12.1994'te yazılan "Gizli" ibareli bir "ders notu"nda 27 Kasım 1978'de PKK'yı kuran 25 kurucu arasında Ahmet Türk, Cemil Bayık ve Mehdi Zana'nın yanısıra Doğu Perinçek'in de ismi sayılır.
(Bkz. Ergenekon İddianamesi, s. 280, 375)
İlk başta tuhaf ve yanlış gibi görünen bu bilgide doğruluk payı olamaz mı?
Perinçek-Öcalan ilişkilerinin tarihi, her ikisinin MİT ve Ergenekon'la bağlantıları ışığında değerlendirildiğinde bu bilgi akla aykırı görünmüyor.
Öcalan'ın 1970'lerin başında "Şafak" bildirisini dağıtırken yakalandığı söylenir.
Şafak, Perinçek grubunun yayınıydı.
Daha o dönemde Perinçek'le bir ilişkiye işaretler bu.
Dışa karşı "ayrı örgütlenme"yi savunur görünen PKK'nın daha doğusunda bir Kürt-Türk ortak örgütlenmesi olarak düşünüldüğü açığa çıktı. Örneğin, Cemil Bayık imzalı resmi PKK Tarihi, PKK'nın başlangıçtan beri Türk-Kürt birliğini ve ortak örgütlenmeyi savunduğunu anlatır.
PKK ile ilişkilerinde Perinçek'in hep savunduğu fikirlerdir bunlar.
Perinçek'in PKK'ya telkin ettiği çizgi Kemalizmdi.
PKK da Kemalizm, artık egemen hattır.
Öcalan'ın PKK'sı ile Ülkücüler arasında, Perinçekçiler'le MHP'liler arasında tanık olunana benzer bir gidiş geliş hep varolmuştur. MHP'nin "davadan döneni vurun" prensibi Ergenekon ve PKK'da da revaçta olmuştur.
Öcalan'ın kendi savunmasında ve "Avukat görüşmeleri" diye bilinen görüşmelerde söyledikleri Ergenekon iddianamesinde Ergenekoncular'ın savunduğu söylenen görüşlerin aynıdır.
Aralarında doğrudan ve yakın bir bağ olmaksızın görüşleri arasında bu kadar benzerlik bulunması düşünülemez.
Ergenekon iddianamesi, Ergenekon örgütünün kendi faaliyetlerini devlet, MİT ve

Genelkurmay şemsiyesi altında sakladığını, bu kurumlar adına davrandığını söyler. Öcalan'ın "Devrimin Dili ve Eylemi"ndeki itirafları arasında kendi partisini devlete kurdurmaktan başka seçenek görmediği, bilinçli bir seçimle devlete yaslandığı, PKK'yı devlete kurdurduğu itirafı vardır.

Bu paralellik de dikkat çekicidir.

Kuşkusuz ki, Ergenekon ve PKK arasındaki paralellikler sayılanlardan ibaret değildir. İkisi de birer terör örgütüdür.

Her ikisinin de bir MAFİA yapılanması mevcuttur.

Esas gelir kaynakları haraç, uyuşturucu ve insan kaçakçılığıdır. PKK'nın yerleştirildiği coğrafya bu sektörlerde etkili bir odak olmasını sağlamıştır.

İddianamedeki tanık ifadelerinden birinde Doğu Perinçek'in PKK kamplarında nasıl ağırlandığı anlatılır. Gerçekte Öcalan'ı denetlemek için geldiği, bir gazeteciden ziyade devletin PKK müfettişini andırdığı belirtilir.

İddianame bir PKK yetkilisinin Perinçek'e yazdığı bir mektubu aktarır. Öcalan'ın teslim olmadan önce Veli Küçük ve Perinçek'le temas kurduğunu ve bu temasın İmralı'da bulunduğu sürece devam ettiğini anlatır. Öcalan'ın İmralı'daki statüsünün farklılığına işaret eder.

Tuğgeneral Veli Küçük ve Ümit Oğuztan'dan ele geçirilen "Panzehir" isimli dökümanda, derin devletin gerekli gördüğünde kendi eliyle "terör örgütleri" kurduğu, kurulu olanların üst yönetimlerini muhtelif yollarla denetim altına aldığına değinilir.

(Bkz. s. 119).

Bu taktiklerin fikir planında kalmadığı Ergenekon'un PKK, Hizbullah, İBDA-C, TİT, DHKC ve İP ile ortalığa saçılan derin ilişkilerinden bellidir.

Bunları çatıştıran da, barıştıran da Ergenekon'dur.

Kısacası Ergenekon mensubu Perinçek'in PKK'nın fikir babası, gerçek kurucusu ve gizli lideri olması uzak bir ihtimal değildir.

Mesut Tek röportajı Üzerine

(Yerleşik kabulleri sorgulamayanlar yerleşik düzeni değiştiremezler!)

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 19 Temmuz 2008)

Forumlarda PSK Genel Sekreteri Mesut Tek'le yakın tarihlerde yapılmış bir röportaja rastladım.

Röportajı yapan "Kızılbaş Dergisi".

Selefî Kemal Burkay gibi Mesut Tek'in de Dersimli ve Alevi/Kızılbaş olduğunu bu roportajdan öğrendim.

Bu roportajda Mesut Tek, Kürt hareketinin her kademesinde, hem sosyal tabanı hem de liderliğinde, Dersimliler'in ve Aleviler'in varlığına işaret ediyor.

Bu arada kendi partisinin karargahında Dersimli ve Alevi öğelerin oturduğuna dikkat çekmeye çalışıyor.

İyi de, bunun yararı ne?

Mesut Tek gibi Kürtlük adına Dersimli ve Alevi kimliklerini unutanların, etnik ve kültürel kimlikleri için somut hiçbir talebi olmayanların Dersim ve Kızılbaş toplumuna yararı nedir?

Bütün Kürt partilerinin Merkez Komite'leri, Genel Sekreter'leri böylelerinden oluşsa ne yazar?

Dersimliler'e ve Aleviler'e dönük faaliyetlerinin eksenine Kürtlük telkinini koyanların bağrından çıktıkları Dersim/Kızılbaş toplumuna yararı değil, zararı dokunuyor. Bunların yegane katkısı kimliklerimizin dejenere edilmesi, tarihimizin çarpıtılması, kültürel değerlerimizin sulandırılmasıdır.

Dersimli onların dilinde "Dersimli Kürt",
Alevi "Alevi Kürt",
Seyit Rıza ve Alişer "Alevi Kürt liderler",
Dersim ve Kızılbaş direnişleri "Kürt ulusal hareketleri",
Dersim ve Kızılbaş kıyımları ise "Kürt katliamları"dır.
Bu terminoloji Kırmanciye diline tamamen yabancıdır.
Genel Sekreter'i sözde Dersimli ve Kızılbaş olan PSK'nın dili ve düşünceleri tüm bu noktalarda PKK'nınkinden farksızdır.
PSK da dahil bütün Kürt örgütleri Dersim ve Kızılbaşlar karşısında birer asimilasyon aygıtına dönüşmüştür.
Bu partilerin Merkez Komite üyeleri ve Genel Sekreter'lerinin etnik-kültürel aidiyetinin hiçbir kıymeti harbiyesi kalmamıştır.
Esas olan mensup oldukları partilerin kurumsal kimliğidir.
Üstelik PSK örneğinde örgüte bu kurumsal kimliği empoze edenler Dersim'den çıkmıştır.
Rehberleri de yine bir Dersimli olan TSK'nın Dersim elçisi Mehmet Nuri'dir.
Mesut Tek, "Alevi Kürtler, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinde önemli roller üstlenmişlerdir" derken doğru söylüyor.
Ama bu rol en azından bugün itibarıyla devrimci ya da demokratik bir rol değil, Kürt misyonerliğidir.
Günümüzün "Alevi Kürt önderleri", artık birer misyon şefidir.
Mesut Tek röportajı içimizden çıkan bu misyonerlerin Dersim muhakeme ve münazara geleneği ile bir ilişkilerinin kalmadığını kanıtlıyor.
Bu röportajda Mesut Tek'in yanıtları iki türlüdür.
Soruların bir bölümüne hemen yanıt verirken, bir diğer bölümünün yanıtını akademisyenlere, tarihçilere ve araştırmacılara havale eder.
Bu röportajı okuyan biri Mesut Tek'in nerede araştırmacıları hatırlayıp nerede buna ihtiyaç duymadan ezberini konuştuğuna dikkat ederse, O'nun ve partisinin düşünce dünyası ve siyaset tarzı hakkında hayli fikir edinebilir.
Örneğin "Koçgiri olayları...direnış mi, ayaklanma mı?" sorusuna Mesut Tek'in cevabı şöyle bir seyir izler:
Birinci hamle:
"Benim detaylıca bilmediğim konularda ahkam kesme diye bir alışkanlığım yoktur...Ayrıca ...Direnış miydi, ayaklanma mıydı, hareket miydi, akademisyenleri ilgilendiren bu tür akademik tartışmaları siyasiler tarafından yapılmasını anlamlı bulduğum söylenemez".
İkinci hamle:
"Ama netice itibarıyla Koçgiride olan ulusal direnişti. Alevi Kürtlerin...bir direnişiydi. Kısaca böyle değerlendiriyorum".
Üçüncü hamle:
"...isyan da diyebilirsin".
Dördüncü hamle:

“Dediğim gibi direnişin detayı konusunda bir bilgim yok. Bilmediğim konularda da ahkam kesmek istemem”.

İlk cevabı "akademisyenleri ilgilendirir", ikinci cevabı "direniş", üçüncü cevabı "isyan", dördüncüsü "direnişin detayı konusunda bir bilgim yok".

Direnişin detayı konusunda bilgisi yok, ama direnişin Kürtlüğü konusunda kesin konuşur. Ardından ettiği laf okuyanı çileden çıkartır:

"Bilmediğim konularda ahkam kesmek istemem”.

İşte size bir muhakeme ve münazara tarzı.

Dersim'e Kürdistan; Aleviler'e, Dersimliler'e, Zazalar'a ve Ezdiler'e Kürt derken; direnişlerini Kürt, kırımalarını Kürt olarak nitelerken işin detaylarını bilmesede aklına tarihçiler, araştırmacılar gelmez.

Yerleşik kabulleri papağan misali tekrarlayıp durur.

Bu ezberden dolayı muhtelif direnişler arasındaki dayanışma yokluğunda etnik ve kültürel farklılıkların başat rolünü görmek istemez.

"Politikacıların geçmişten ders alması, yaşanan eksiklikleri görüp...giderilmesi için çaba sarfetmeleri" gerektiğini söyler, ama çoktan çıkarılmış olması gereken dersi çıkarmaz, yani adına "Kürdistan" dediği coğrafyanın gerçekte çok etnili, çok dilli, çok kültürlü olduğunu bir türlü teslim etmez.

Tekçi Kürt milliyetçiliği ve sosyalistliği bunu sindirmez.

Bu hazımsızlığa rağmen,

"Kürdistan toplumunun çok renkli çok sesli bir toplum olduğunu görüp, her rengin her sesin varlığını kabul etmek, onun örgütlenme hakkını savunmak ve ortak hedefler etrafında bir araya gelmek konusunda çaba sarfetmek" gerekir, "Renkleri, sesleri inkar ederek, yok sayarak başarıya ulaşmanın şansı yoktur diye düşünüyorum” demekten de geri durmaz.

Kürt milliyetçiliğinin sözü ve fiili birbirini tutmaz.

Renkleri, farkları açıkça inkar eder; Kürtlük, hatta Müslümanlık telkin eder, ama bu inkarcılığı tamamen zahiri olan demokratik ve sol bir söylemle gizleme gayretkeşliğini bir türlü bırakmaz.

Mesut Tek, bir diğer soruya yanıtında, Müslüman/Şafi Kürtlerin Kızıldaş ve Ermeni katliamlarındaki rolünü "belgesi yok" diyerek inkara kalkışır.

Böyle bir partinin içinde Alevi olsa ne olur, olmasa ne olur?

Genel Sekreteri Dersimli olsa ne yazar, olmasa ne yazar?

Mesut Tek'in "Partimizde hacılar var, hocalar da.." sözü bu partinin bir kurum olarak ne yana düştüğünün alametidir.

Mesut Tek'in araştırmalara havale etmeyip anında yanıtladığı sorulardan biri de, "Kürtçe diye bir dil var mı?...Dört tane dil konuşuluyor. Hangisi kürtçe? Hangisi lehçe?" şeklindeki sorudur.

İşte buna verdiği cevap:

"Dört temel lehçe konuşuyoruz. Hepsinin toplamı Kürt dilini oluşturuyor. Sorani, Kurmanci, Zazaca ve Gorani....Kürt dili tüm bunların toplamıdır; Hint-Avrupa dil gurubuna mensuptur...".

Siz bu tariften Kürtçe'nin ne olduğunu keşfederseniz, Kürt olmayan halklara nasıl olup da Kürt dendiğini de çözersiniz.

Mesut Tek'in cevabı akademisyenlere veya bilenlere bırakmadığı sorulardan biri de Kürdistan hudutları ile ilişkilidir.

Şöyle demektedir Tek:

"Osmanlı toprakları içerisinde, özellikle Kürdistan coğrafyasında, tarihin her döneminde Ermeni nüfusu, genel nüfusun %10 geçmemiştir. Her zaman azınlıkta olmuşlardır. Dolayısıyla onların yaşadıkları toprakları, Ermenilerin bulunduğu her coğrafyayı Ermenistan olarak adlandırmayı doğru bulmuyorum....Ermenilerin batı Ermenistan diyerek sınırlarını ülkemizden geçirmelerini doğru ve gerçekçi bulmuyorum".
Açık ki PSK Genel Sekreteri, Dersim ve Batı Ermenistan'ı bütün zamanlarda Kürdistan olarak görmektedir.

İşte size apaçık bir milliyetçiliği sosyalizm adı altında piyasaya sürmüş bir Kürt partisi örneği.

Sekreteri de Dersimli.

Festivalin mesajı tedirgin ettiği zihniyetten okunabilir

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 30 Haziran 08)

Foruma aktarılan Ali Ekber Aslaner ve Fırat Dersim imzalı yazıların ikisi de dezenformasyona dayalı.

PKK konusundaki fikirlerine bakarak Dersim davasını savunanların Kürtler'in "demokratik haklarını" savunmadıklarını iddia etmek ne dediğini bilmemektir.

Dersimlilerin kendi kimlikleri hakkındaki düşüncelerini ve tarihsel gerçekleri görmezden gelerek onlara "yeni" kimlikler yakıştıranlar Dersimi kurumlar değil, başkalarıdır.

Bu tür bir ikameciliğe tepki göstermek son derece doğal bir haktır.

"Dersimlilerin Zaza olduğunu Kürt olmadıklarını söyleyecek kadar arsızlastılar" diyen Aslaner, önce edebini takınmalı, dürüst olmayı ve eleştirdiği görüşleri doğru sunmasını öğrenmelidir.

Dersim fikriyatını savunanları onların görüşlerini tanınmaz hale sokarak suçlamak cehaletten ileri gelmiyorsa eğer, kirli bir artniyet ürünüdür.

Dersimi düşüncüyü savunanlar Dersimliler arasında konuştukları dillere göre bir ayrımcılık yapmadılar. Tam tersine, Kırdaski ve Kıрманcki konuşanları Dersim'in eşit derecede asli bileşenleri olarak gördüler.

Dersimliler ve Aleviler kendi kazanımları konusunda hiç kimseye borçlu değildir.

Demagoji ve dezenformasyonla insanımızın kafasını bulandırma çabaları maksatlardır.

Dersim ruhu ve şuurunun hakim olduğu bir festivalden dolayı buna katkıda bulunanları sadece kutlamak gerekir.

Dersimli'nin kaynağa dönüşü Dersim dostlarını değil, olsa olsa düşmanlarını ürkütür.

Fırat Dersim imzalı yazı da kasıt, demagoji ve dezenformasyon yüklüdür.

"Tunceli Valisi'nin" özel görüşmelerini ve kişisel değerlendirmelerini kendileriyle anlatılan tarzda paylaştığı ve övgülerine mazhar olduğu birilerinden dostça yaklaşımlar ve eleştiriler beklenemez herhalde.

Güncel ve somut bir olay hakkında fikir yürütürken yıllar öncesindeki görüşmelerle ilişkili söylentilere sığınmak da asıl niyete işarettir.

Üçüncü Dersim Festivali'nin mesajı, bu festivalin tedirgin ettiği çevreler ve rahatsızlıklarının nedenleri açığa çıktıkça daha iyi anlaşılacak gibi görünüyor.

PKK tarafından tehdit edilen Dersim davasıdır!

Çetinkayalar yalnız kalmamalıdır!

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 7 Mayıs 08)

PKK hakkındaki görüşlerim biliniyor.

Bu konuda bir kitap yapacak kadar makaleler yazdım.

Bilineni tekrara gerek yok.

30 yıllık yol arkadaşım Ahmet Çetinkaya'nın şahsında tehdit edilen Dersim davasıdır.

Dersimliler seslerini yükseltmelidir.

Dersim'in sesi her zamankinden daha gür çıkmalı, her tarafta yankılanmalıdır.

Dersim davasını savunduğu için yaşamıyla tehdit edilen her Dersimli bütün kurum ve kuruluşlarıyla Dersimlileri yanında bulmalıdır.

Tüm Dersimlileri PKK tarafından tehdit edilen Ahmet Çetinkaya'yı sahiplenmeye çağırıyorum.

Dersim davası çok mesafe aldı.

Dersim hareketi müstakil bir faktöre dönüşmek üzeredir.

Bu dönüşüm Dersim düşmanlarını ürkütüyor.

Bundan böyle tehditlerin çoğalması beklenmelidir.

Bu tür saldırıları geri püskürtecek olan zamanında sergilenecek güçlü bir Dersim dayanışmasıdır.

Çetinkaya'lar ile dayanışma zamanıdır.

Yaşasın Dersim dayanışması!

Yazıldı Bile

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 20 Mayıs 08)

Sayın Saycan,

Bu sayfaya birkaç isimle çok seyrek de olsa girdiğimi hatırlıyorum.

Astığın yazılardan edindiğim informasyona göre "Munzur Dergisi"nin yazarlarından birisin.

Foruma astığın yazılar ya Munzur Dergisi'nin tanıtımı ile ilgilidir ya da bu yazında yapmaya çalıştığım gibi benim yazılarımda mutlaka eleştirilecek bir şey bulmak içindir.

Ola ki yanılıyorumdur, ama hakkında edindiğim izlenim bu.

Kürt milliyetçilerinin bir bölümü bize cepheden tutum alırken, örtülü türden bir Kürt milliyetçiliğini savunan bir diğer bölümü de senin yönteminle, yani içeriden iş görür.

Bu yazınla birlikte üslubunu bilediğim görülüyor.

Nedeni son zamanlarda foruma yansıyan olumlu gelişmeler olmasın mı?

Dersim hareketi mesafe aldıkça Kürt milliyetçiliğinin utangaç türü de örtülerini atacağı benziyor.

Son yazına "Tarih böyle mi yazılır?" başlığı düşmüşsün.

Dersim tarih yazımı 19 Mayıs hakkındaki yazımla başlamadı.

Haberin vardır herhalde, şu ana kadar ana hatlarıyla birkaç defa yazıldı bile.

Yazının devamında "M. Altan'ın da yazdığı gibi, 19 Mayısın bayram olarak kutlanma kararı/fikri, 1936'da alınıyor. Dersim hareketi ise 1937'de başlıyor" demişsin.

19 Mayıs'ın "bayram" olarak kutlanması kararının 1936'da alındığını nereden biliyorsun?

Elinde bir belge mi var?

Besbelli ki hayır?

Tek dayanak iki Kemalist tarihçinin bir söyleşide dedikleridir.

"M. Altan'ın yazdığı gibi" derken, sen de bu iki tarihçinin dediklerine itibar ederek fikir yürütmüşsün.

Benim dediklerime kesin itirazlar yöneltirken, iki Kemalist tarihçinin bir röportaj esnasında söylediklerine bu denli güven duymanda bir gariplik yok mu?

Öte yandan devletin "Dersim hareketi" senin sandığın gibi 1937'de başlamadı. 1925'ten beri planlanan bir harekettir bu. Hazırlıkları Tunceli Kanunu ve Dördüncü Umum Müfettişliğin kuruluşu ile 1936'da olgunlaştı.

4 Mayıs 1937'de malum Bakanlar Kurulu kararı alındı.

Genelkurmay Başkanı Fevzi Çakmak'ın bizzat yönettiği bir askeri hareketle 19 Mayıs'ta bu karar uygulandı.

Kırmızı Dağ, Sin, Karaoğlan hattına varıldı.

Toplu kırımın başladığı tarihtir bu.

Sıradan bir hareketi bir Genelkurmay Başkanı'nın bizzat yönettiği ve yanında bir ordunun nerdeyse tüm seçkin kumandanlarının bulunduğu nerede görülmüştür?

Bu konuda, "Askerin Kırmızı Dağ'a çıkması(gerçi incelemedim, sizin dediğinizden hareketle diyorum), 19 mayısa denk gelmiş olabilir" diyorsun.

İyi de, 19 Mayıs'ın Dersim kırımının kronolojisindeki önemini dahi bilmeden, onu inceleme gereği bile duymadan, 19 Mayıs hakkında alelacele eleştiriler döşenmek hangi dürtülerin ürünüdür?

Daha sonra şöyle yazmışsın:

"...Ona bakarsanız, Zel Dağı'na çıkış daha önemlidir. Seyit Rıza ve ailesinin katledilmesi daha da önemlidir. Laç Deresi'ne giriş, daha da önemlidir".

Benim yazımda sadece 19 Mayıs işleniyor.

Bu yazıda Dersim kırım sürecindeki olayları birbiriyle mukayese eden, bunlardan hangisinin daha önemli olduğunu tartışan bir tek satır dahi bulunmadığına göre, böylesine alakasız konuları neden tartıştığını, buna neden ihtiyaç duyduğunu düşünmen gerekmez mi?

Şu satırlar da sana ait:

"Kırmızı dağ, Yunan'ın İzmir'den çıkarılması mıdır?...Sırf bu tarihler denk geldi diye, M.Kemal ve beraberindeki 20 dolayındaki generalin/komutanın, Anadolu'ya geçiş tarihini önemsiz gibi gösterip, bunu götürüp 'askerin Kırmızı Dağ'a çıkışı'na bağlarsanız, sizin de o eleştirdiğiniz 'Türk Resmi Tarihçileri'nden farkınız kalır mı?"

Burada ne dediğinin, ne savunduğunun farkında mısınız?

Önce ne demiştin ben?

Resmi ideolojide "Milli Mücadele" ya da "Türk Kurtuluş savaşı" denen şey "esasta" azınlıklara (Dersimli, Ermeni, Rum, Süryani, vd) karşı bir savaştır demiştin.

Hepsi bundan ibarettir gibi bir söz sarfetmiş değilim.

Daha önceki yazılarımda "Milli Mücadele" adı verilen sürecin diğer bir yönüne işaret etmiş, onun bir "Kurtuluş Savaşı" değil, ama "Birinci Paylaşım Savaşı"nın bir devamı olduğunu da söylemişim. Senin deyimle "Yunan'ın İzmir'den çıkarılması" bahsi geçen savaşın bu yönüyle, yani "emperyalist" veçhesiyle ilişkilidir.

Besbelli ki, senin bakış açına göre, Türk-Yunan savaşı, "Yunan'ın İzmir'den çıkarılması", bu savaşın bir "kurtuluş savaşı", yani bir "milli mücadele" olduğunun kanıtıdır.

O halde bana sorduğun "Türk Resmi Tarihçileri'nden farkınız" nedir sorusunu asıl kendine sorman gerekmez mi?

Ben, "Milli Mücadele" denen şey Kemalist tarihçilerin savunduğunun aksine, esasta azınlıklara karşı savaştır, Birinci Savaş'ın bir devamıdır, bir paylaşım savaşıdır görüşünü savunurken; ilk kez 1937'de bayram olarak kutlanmaya başlanan 19 Mayıs'ın gerçek yüzünü 1937'nin kendi 19 Mayıs'ında aramak gerektiğini söylerken, sen buna itiraz ediyor, bu savaş "Yunan'ın İzmir'den çıkarılması"dır, 19 Mayıs Mustafa Kemal'in işgale karşı Samsun'a çıkarak başlattığı "Kurtuluş savaşı"nın başlangıcıdır görüşünü, yani tamı tamına resmi ideolojinin tezini savunuyorsun.

Bu tezi savunanlar Türk-Yunan savaşı sürerken Koçgiri'de patlak veren Dersim direnişini "Kafir Yunan'la işbirliği" ve "ihanet" olarak gördüler, direnişin önderi Alişer'i ve ona destek veren Seyit Rıza'yı "hain" olarak damgaladılar, Alişer hakkında idam fermanı çıkarttılar, Dersimliler'den "İstiklal Mahkemeleri"nde yargılanmak üzere Alişer'in ve diğer Koçkiri savaşçılarının teslim edilmesini istediler.

Savunduğun görüşlerle, Dersim direnişlerine karşı tavır da dahil, hangi tarafa düştüğünün farkında mısın?

"Tarih böyle mi yazılır?" derken, kazaren kendin yazacak olsaydın, ne tür bir tarih yazacağın belli değil mi?

"19 Mayıs'ta, Askerin Kırmızı Dağ'a çıktığı gün, hemen aynı günün bayram ilan edilip kutlanmış olması mümkün müdür? Hiç mantıklı geliyor mu? Yoksa M.Kemal, taa 4 Mayıs'ta, askerin 19 Mayıs günü Kırmızı Dağ'a çıkacağını bilecek kadar, keramet sahibi miydi?" diyorsun.

4 Mayıs kararını alanların elinde, bu tarihten sonraki 15 günlük süre bir tarafa, bu kararın nasıl, hangi takvim dahilinde hayata geçirileceği hakkında yıllara yayılan bir planları elbette vardı.

Bunun "kerametle" bir ilgisi yok.

Hem sonra 1937 yılı 19 Mayıs'ının nasıl kutlandığı hakkında bir fikrin var mı?

Bu tür kutlamaların uzun yıllar devlet ricali içinde kaldığını, halk katılımının olmadığını öğrenemedin mi henüz?

Dahası, 1919 yılına ait bir günün, madem o denli önemliydi, kutlanması için 1937'ye kadar beklenmiş olması tuhaf değil mi?

Madem bu tarih o kadar önemliydi, Dolmabahçe Sarayı'nda M. Kemal'in yanında bulunan yakın arkadaşlarından hiçbiri kendilerine sorulduğunda nasıl olur da o günün önemini hatırlamaz bile?

Bana bir yığın soru sorarken karşı tarafın açıklamalarından hiç kuşkulananmaman, bu soruları sormaman ilginç değil mi?

"Düşüncem ve ideolojim ne olursa olsun, gerçekliğe bağlı kalmak benim felsefemdir.

Herkesin de böyle davranmasını bekelirim" diye bağlamışsın yazını.

Resmi ideolojinin tarih tezlerini savunmanın "gerçekliğe bağlı kalmak"la bir alakası yok.

Herkesten böyle davranmasını beklemeye hakkın da yok.

Bana 19 Mayıs konusunda daha kesin konuşabilmek için ek kanıtlara ihtiyaç vardır deseydin, bunu anlar, kısmen hak da verirdim.

Karşı tarafın yaklaşımlarını ve açıklamalarını paylaştığın ve farklı dürtülerle eleştirdiğin içindir ki, senin yazında asıl sorulması gereken sorular yok.

Hoşça kal!

Ergenekon üyesi Öcalan'ın zehir hafiyesi ve servis ettiği derin mesaj

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 14 Haziran 2008)

"Kürdistan Post" adlı bir Kürt sitesinden Dersim 38 forumuna aktarılmış yazı müsveddesini az önce farkettim.

"7 Haziran Tarihli Dersim Festivali Üzerine" başlıklı bu müsveddenin altında "Kenan Demir" imzası var.

Bu ismi yeni duyuyorum.

Yorucu da olsa altına imzasını attığı karmakarışık şekilsiz yığından kim ve ne olduğunu anlamaya çalıştım.

Kendisini "Dersimli bir Kürt yurtdası" olarak tanıtan bu adamın yıkanmış bir beyin, bir zavallı olduğu orta yerdedir.

Haber değeri olan "sorgulamak benimde görevim.... Takip etmeye devam edeceğiz" diyen zehir hafiyeye Kenan Demir'in kendisi değil, servis ettiği tehdit içerikli mesajdır.

Bu mesajın kimden geldiği bellidir.

Onu servis eden zavallının adına konuştuğu güç başta PKK olmak üzere, Kürt milliyetçileri ve Türk Solu'dur.

Özellikle Dersim'de bu iki gücü birbirinden ayırmak pratik olarak imkansızlaşmıştır. PKK ile mesafesini ortadan kaldıran, aradaki sınırları görünmez kılan Türk Solu'nun kendisidir.

PKK; kendisinde Türk Solu adına konuşma yetkisi buluyorsa, bunun nedeni içeriğinden boşaltılmış bir "anti-emperyalizm" ve/veya "enternasyonalizm" adı altında yerine göre Türk, yeri geldiğinde de Kürt milliyetçiliği yapan Türk Solu'dur.

Sömürge Dersim'de sömürgeci devletin bağımsızlığını şiar edinen bir hareketin, dışlanan, baskı gören, ezilen kesimlerle bir bağı kalmamış demektir.

Dersim'i TC ya da Kürdistan'ın bir parçası sayan ilhakçı zihniyetin "sol" olarak tanımlanması abesle iştir.

Bu sözde sol, mütareke yıllarının Kemalist solundan (TKP) devraldığı mirası aynen sürdürmektedir.

İçerde Türk devletine yönelmemek için "anti-emperyalizm" de dahil her türlü argümanı tepe tepe kullanmakta, "ulusalcı" ve "milliyetçi" diye tanımlanan statükocu güçlerle sık sık aynı kulvarda buluşmaktadır.

Kısacası, Dersim çifte bir işgal ve baskı altındadır.

Resmi işgal otoritesinin yanbaşı "Dersim'in sahipleri" olduğunu ileri süren PKK ve Türk Solu'ndan bileşen bir yarı-resmi, yedek işgal gücü oluşmuştur.

Tıpkı Türk devleti gibi, PKK ve Türk Solu da gelişmekte olan Dersim hareketini bir tehdit olarak algılamakta, Dersim davasına karşı kader birliği yapmaktadır.

Kenan Demir adlı zavallı üzerinden Dersim davasını savunanlara iletilen mesaj bunun en yeni kanıtlardan biridir.

Bu mesajın ne olduğu bahsi geçen yazıda sıkça tekrarlanmaktadır:

"...Zaza cilik, Kirmancilik, Dimilikicilik yaparak kendilerini özellikle kürtlerden ayri tutma ve gösterme tutumlari bal gibi politika yapmaktir ve aciktan t.c yanlisi bir politikadir..".

Bu değerlendirme ve hemen ardından gelen FDG, Dersim 38 Girişimi/Forumu ve şahsımı hedef alan sözde uyarılar apaçık bir tehdittir.

Festivalde Türk sol grupları ve Kürt milliyetçilerine "stand açma" veya "Kürdistan bayrağı" bulundurma izni verilmediği yalnızca birer bahanedir.

Dersim'e "sahiplik" iddia eden bu güçleri rahatsız eden asıl sebep bu festivalde Dersim/Kırmanciye kimliğinin öne çıkması, Dersim Aydınlanmasının kitleleri sarmasıdır.

Dersimli'nin kaynağa dönüşü her renkten inkarcıyı tedirgin etmiş, miadı dolan ve can çekişmekte olan PKK ve Türk Solu'ndaki işgalci refleksleri açığa çıkarmaya başlamıştır.

Binbaşı Mehmet Nuri ve Kürt Milliyetçiliği

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 16 Haziran 2008)

Baytar Nuri'nin "Kürdistan Tarihinde Dersim" başlıklı kitabında anlattığı yalnızca Birinci Savaş'tan 1937'ye kadarki küçük bir tarih kesitidir.

Dersim'in öyküsü Baytar Nuri'nin işlediği bu otuz yıldan ibaret değildir.

Ama Dersim tarihi denince Kürt milliyetçilerinin aklına gelen Baytar Nuri'nin yazdıklarıdır. Dersim tarihi hakkında bütün bildikleri Baytar Nuri'nin dedikleridir.

Yegane referansları Baytar Nuri'dir.

Bunun nedeni açıktır.

Çünkü Baytar Nuri, bir Kürt milliyetçisidir. Çaldıran Savaşı ile Kürdistan'a ilhak edilen Dersim'i Kürdistan'ın bir parçası olarak görür. Bu ilhaki içselleştirmiş biridir. Dersim kimliği, Dersim problemi ve Dersim direnişleri konusundaki görüşleri Kürt milliyetçilerinin politik programı ile uyum içindedir.

Kürt milliyetçileri için önemli olan Baytar Nuri'nin bu politik tercihidir.

Gerisi onları ilgilendirmez.

Oysa Baytar Nuri'nin Dersim kimliği konusundaki görüşleri objektif değildir. Dersim problemini de doğru tarif etmez, edemez. Dersim Sorunu ve Dersim direnişlerini dış dünyaya Kürt milliyetçilerinin istediği yönde çarpıtarak tanıtır. Yaptığı yazışmalar kendi görüşlerini yansıtır. Ama altında Seyit Rıza'nın imzası vardır. Seyit Rıza'nın adını döne döne kötüye kullanır. Dersim vicdanı ve ahlakıyla bağdaşmayan yöntemlere başvurur. Seyit Rıza'nın son sözlerini dahi doğru aktarmaz. Tıpkı diğer yazışmalarda yaptığı gibi bu sözlere de "Kürt" ve "Kürdistan" kelimelerini monte etmeye kalkışır. İçeriğini çarpıtır. Tarihi bir şahsiyetin son mesajını bile kendi keyfince yeniden yazacak kadar ileri gider. Farklı bir Seyit Rıza portresi çizer.

Dersim hakkında Baytar Nuri'nin aktardığı verilerden yararlanmak başka şey, yaptığı değerlendirmeleri olduğu gibi benimsemek başka bir şeydir.

Bu değerlendirmelere eleştirel bir gözle bakmak, kuşku ile yaklaşmak zorunludur. Baytar Nuri, referans alınacak bir birikime sahip değildir. Kitapları yanlışlarla doludur. Kalem gibi karakteri de haklı kuşkulara sebep olmaktadır. Onun hakkında bilgisi olan yaşlı Dersimliler arasında ondan "hafiyeye" diye sözedenlere az rastlamadık.

Bu kuşkuvarlıkların doğruluk derecesi hakkında kesin bir şey söylemek mümkün değilse de, bu şüphelere hak verdiren veriler mevcuttur.

Örneğin İttihat ve Terakki Partisi, hatta Teşkilat-ı Mahsusa üyesi olduğu söylenen Balaban reisi Gül Ağa'ya yollanan 10 Mart 1916 tarihli bir mektubun altındaki "85. Alay Komutanı Namına Mehmet Nuri" imzası dikkat çekicidir. Tarihsiz bir başka mektupta bu ad "85. Alaya Komutanı (veya Namına) Binbaşı Mehmet Nuri" olarak görünür. 23 Haziran 1916 tarihli bir diğerinde ise "85. Alay 3. Tabur Komutanı Binbaşı Nuri'den Balaban Reisi Ali Bey'e" ifadesi okunmaktadır.

Bu belgelerde bahsi geçen “Binbaşı Mehmet Nuri”, çok büyük olasılıkla “Kürdistan Tarihinde Dersim” kitabının yazarı bildiğimiz Baytar Nuri’nin kendisidir.

Mehmet Nuri’nin “Binbaşı” sıfatıyla III. Ordu’da görev yaptığı Mart-Haziran arası (1916), Dersim tarihi bakımından önemli bir tarih kesitidir.

Bu aralıkta Dersim’de başında Seyit Rıza ve Alişer’in bulunduğu Ovacık merkezli bir özyönetim kurulmuştur. Mehmet Nuri’nin “Binbaşı” olarak görev yaptığı III. Ordu’nun 13. Tümeni Ruslar ve Ermeniler tarafından tanınan bu yönetimi ortadan kaldırmakla meşguldür. Tedip ve tenkil görevi Mart ayında Mustafa Kemal’e, Nisan’dan itibaren de Dersim Komutanı olarak atanan Albay Galatalı Şevket’e verilmiştir. Tedibe katılan milisler arasında Zegeriye ağıtında adı geçen Ohu’lu Necip Ağa’nın kendisi ve birliği de vardır. Ateş altındaki Dersim’de ciddi bir direniş mevcuttur. Tam bir yıl önceki Ermeni soykırımının anıları henüz çok tazedir. Dersimliler benzer bir soykırımdan endişelidir. İşte bu zor günlerde “Binbaşı Mehmet Nuri”, direnişçilerin değil, ordunun safındadır. “Binbaşı Mehmet Nuri”nin "Kürdistan Tarihinde Dersim" kitabının yazarı Baytar Mehmet Nuri olduğunu düşünüyorum.

Bu düşüncemin kanıtları Baytar Nuri’nin bizzat kendi sözleridir. Birinci Savaş patlak verdiği İstanbul Sultanahmet’teki Veteriner Okulu’nda öğrenci olan Baytar Nuri, Erzincan’daki III. Ordu’da görev aldığı ve 1916’da III. Ordu tarafından asker eşliğinde elçi olarak Dersim direnişçilerine yollandığını bizzat kendisi yazmaktadır.

Baytar Nuri’nin Dersim muhalefetine önderleriyle ilk kontağı bu sırada ve bu sıfatla başlamıştır.

Orduda iken kendisine “Binbaşı” rutbesi verildiği anlaşılmaktadır.

Baytar Nuri bu tarihten sonra saf değişmiş gibi görünürse de, bunu hayli kuşkulu kılan veriler vardır.

Örneğin Koçgiri’ye Kürdistan Teali Cemiyeti adına mı, Ordu tarafından mı gönderildiği net değildir. Kangal’a ordu tarafından tayin edildiğini söyleyen de Baytar Nuri’nin kendisidir. O’na bakılırsa Erzincan ve Kangal’da ordu hizmetinde geçirdiği süreyi “milli ideal uğruna” kullanmıştır. O tarihlerde Kızılbaş Dersim’in bir “Ermeni fesat ocağı” (Bkz. Binbaşı Burhan Özkök, Osmanlılar Devrinde Dersim İsyanları) haline geleceğinden korkan Türk ordusu, bu tehlikeyi savuşturmak için bilinçli olarak Kürt milliyetçiliği kartına oynamadıysa, inanılması hayli güç bir açıklamadır bu.

20 Aralık 1920’de Divriği’de Kemalistler tarafından tutuklanan Baytar Nuri, serbest bırakıldıktan hemen sonra hernasılsa Mustafa Kemal’in direktifiyle Celallı Nahiyesi’nde kendisine devlete ait bir çiftlik verilerek ödüllendirilmiştir. Kendisinin iddiasına göre çiftliği kabul etmiş, ama davadan vazgeçmemiştir.

Koçgiri direnişi sırasında bu çiftlik elinden alınmış ve diğer direnişçilerle birlikte 15 Mayıs 1921’de İç Dersim’e sığınmıştır.

1921-1926 yılları arasında İç Dersim’dedir.

1936’da Dördüncü Umum Müfettiş ve Dersim Genel Valisi General Abdullah Alpdoğan’ın Elazığ’da göreve başlar başlamaz ilk görüştüklerinden biri Baytar Nuri’dir. Bu sıralarda Baytar Nuri’nin elinde kendisine Elazığ’da yine devletçe bahşedilmiş bir başka çiftlik vardır.

Bava, Alişer ve Sahan öldürülürken, Seyit Rıza yakalanırken, hep çiftliklerle ödüllendirilen bizim Baytar Nuri’ye hiç bir şey olmaz. 11 Eylül 1937’de Elazığ’daki çiftliğini terkedip sağ salım Fransız mandası altındaki Suriye’ye varır. Seyit Rıza’nın idamından yaklaşık iki ay kadar öncedir bu.

Elazığ'da infazlar olduğunda Baytar Nuri çoktandır Suriye'dedir. Bir yerde Suriye'ye Seyit Rıza'nın kararıyla çıktığını söylese de, bir diğer yerde bizzat kendi kararıyla çıktığını belli eder. Seyit Rıza ve arkadaşlarının infaz edildiği tarihi dahi yanlış veren Baytar Nuri, Seyit Rıza'nın son sözlerini bizzat kendisi duymuş gibi çarpıtarak vermekten geri durmaz. Seyit Rıza'ya maledilen ve belge gibi kullanılmaya kalkışılan yazışmaların pek çoğu ona aittir. Bu yazışmalar için Seyit Rıza tarafından yetkilendirildiğini öne sürer. Ama bunu doğrulayacak bir kanıtı sahip değiliz. Bu yetkilendirme doğru dahi olsa, Baytar Nuri bu yetkiyi çok kötü kullandı. Sonuç olarak "Binbaşı Mehmet Nuri" Dersim'in değil, gâh Ordunun gâh kendisine dedesi ve babasından miras kaldığını söylediği Kürt milliyetçiliğinin elçisi gibi davrandı. Dersim'den çok başkalarını temsil etti. Onun içindir ki doğuştan Kürt milliyetçisi olduğunu söyleyen Baytar Nuri'nin Dersimli'den çok başkaları tarafından sevilmesinde bir tuhafılık yoktur.

Re: Binbaşı Mehmet Nuri

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 17 Haziran 2008)

Sayın Mahmut,

Baytar Nuri'nin 1891 doğumlu olduğu O'nun kendi anlatımına dayanarak benim yaptığım bir tahmindir. Bu tahmine göre "Binbaşı" rutbesini kullandığı 1916'da 25 yaşlarında olduğu doğrudur. Ama yaşça daha büyük olması da olasıdır. İşin "teknik" boyutu hakkında benim de fazla bir bilgim yok. Ama Hamidiye Alayları pratiğinde aşiret reislerine kendi aşiret tabur ya da alaylarına komutanlık yapma yetkisi tanındığını, kiminin rutbe ve nişanlarla ödüllendirildiğini, bir bölümüne "Paşa" ünvanı dahi verildiğini biliyorum.

Bu uygulama milis teşkilatında sık sık görülmüştür.

Buna bir de Birinci Savaş (Osmanlı-Rus Savaşı) ve seferberlik koşullarını eklersek orduda daha genç yaştakilere bazı ünvanların geçici olarak verilmiş olabileceğini sanıyorum.

Gene de dediğiniz noktayı biraz daha araştırmakta yarar vardır.

Selam ve saygılarımla

Seyfi Cengiz

Bir Kere Daha Baytar Mehmet Nuri (1891-1973):

(Seyfi Cengiz, Dersim 38 Forum, 17 Haziran 2008)

Baytar Nuri'nin "Kürdistan Tarihinde Dersim" ve "Hatıratım" başlıklı iki kitabı vardır. Bu kitaplarında kendisi tarafından verilen bilgilere göre 1891'de Hozat'ın Ağzunik köyünde doğmuştur. Ailesi "Colik Oğulları" diye bilinir. Babası Milan, annesi Ağuçanlı'dır.

Yaşamı ve görüşleri hakkında kronolojik düzende kısa bilgiler:

1899: Hozat'ta Rüştüye öğrencisidir.

1905-1906: Elazığ'da Askeri İdadi'de öğrencidir. Kendi iddiasına göre 14-15 yaşlarında olduğu bu sıralarda Kürt milliyetçiliğini benimser. Bu okulda kurulan Kürt Talebe Birliği'nin kurucularından biridir.

1911-1912: İstanbul Sultanahmet'te Veteriner Okulu'na başlar. 1912'de kurulan "Kürdistan Muhibban Cemiyeti"nin Genel Katipliğini üstlenir.

1914-1917: Birinci Savaş'ın patlak vermesi üzerine askere alınır. Okul hayatı kesintiye uğrar. Askerliğini Erzincan'daki III. Ordu'da yapar.

1917: Ara verdiği okuluna geri döner.

1918: Okulunu tamamlayıp Veteriner/Baytar olur. İstanbul'daki öğrencilik yıllarında (1911/2-1918), "Hevi" ve "Kürdistan Teali Cemiyeti" gibi Kürt örgütleriyle ilişkedir.

1919-1921: Bir açıklamasına göre 1919'da Ordu tarafından Veteriner olarak Kangal'a (Koçgiri) tayin edilir. Bir diğer ifadesine göre ise buraya Koçgiri ve Dersim'de örgütlenme yapmak üzere "Kürdistan Teali Cemiyeti" tarafından yollanmıştır. Kangal'da iken evlenir. Türk-Yunan savaşı başladığında Mustafa Kemal tarafından Koçgirili Alişan ile birlikte Sivas'ta görüşmeye çağrılır. Bu görüşmede kendisine mebusluk önerildiğini, ama reddettiğini söyler. 20 Aralık 1920'de Kemalistler tarafından Divriği'de tutuklanır. Dersimlilerin baskısı sonucunda serbest bırakıldığını, hemen ardından Mustafa Kemal'in direktifiyle davasından vazgeçeceği beklentisiyle kendisine Sivas Koçhisar'ın Celalli Nahiyesi'nde devlete ait bir çiftlik verildiğini kaydeder. Koçgiri yenilgisini takiben diğer direnişçilerle birlikte 15 Mayıs 1921'de İç Dersim'e sığınır.

1921-1926: Bu tarihler arasında İç Dersim'dedir. Alişer'in de Dersim'de bulunduğu bir dönemdir bu.

1930'lar: Elazığ'da Ordu tarafından kendisine bir başka çiftlik verilir.

1936: Elazığ'da IV. Umum Müfettiş ve Dersim Valisi General Abdullah Alpdoğan'la görüşür. Bir yerde bu görüşmeden hemen sonra Suriye'ye kaçmayı bizzat kendisinin kararlaştırdığını söylerken, bir diğer yerde bu kararın Alişer'in öldürülmesi (9 Temmuz 1937) üzerine yabancı devletlerle ilişki ve yardım talebi için Seyit Rıza tarafından alındığını öne sürer. 26/28 Ağustos 1937'de Sahan öldürülür. 5 Eylül 1937'de Erzincan'da Seyit Rıza tutuklanır.

11 Eylül 1937: Seyit Rıza'nın tutuklanmasından yaklaşık bir hafta sonra, Elazığ'daki çiftliğinden ayrılan Baytar Nuri, 11 Eylül günü Fransız mandası altındaki Suriye'ye ulaşır. Elazığ'da onlarca Dersimli önderin yargılandığı süreçte ve infazlar sırasında (15 Kasım 1937), Baytar Nuri Suriye'dedir. Kendi ifadesine göre Suriye'ye çıkmadan önce Dersim Aşiretleri ve Seyit Rıza adına/namına Ankara Hükümeti ve TBMM ile, Suriye'de iken de Arap ve başka ülkelerle yazışmalar yapmıştır. Bu yazışmalar için Seyit Rıza tarafından yetkilendirildiğini öne sürer. Suriye'de Kürt milliyetçileriyle ilişkedir.

1938: Halep'te ikinci kez evlenir ve Veterinerlik yaparak geçinir. Burda iken "Kürt Hoybun Cemiyeti"ne katılır.

1941: Bu tarihte Halep'te Fransız makamlarına verdiği bir dilekçede ikili bir kimlik kullanarak "İrkım: Kürt-Alevi" diye yazar. Suriye yıllarında Kürt davası adına faaliyet yürütür.

1950-1952: Halep'te 1950'de "Kürdistan Tarihinde Dersim" adlı kitabını yazar. Bu kitap 1952'de yayınlanır. Burada Dersimliler'den "Dersim Kürtleri" diye söz eder. Dersimliler'i "Kürt milletinin bir kolu" olarak tanımlar. Bu ve "Hatıratım" adlı kitabında Seyit Rıza ailesine ulusçu düşüncelerin aşiret reislerine katıplık yapan kendi dedesi ve babası tarafından benimsetildiğini öne sürer. Karabal aşiret aydınları Hasan Hayri, Ahmet Ramiz ve Yusuf Cemil'in de ulusçu görüşlere (Kürt milliyetçiliğine) kendi babası tarafından kazanıldığını söyler. Ona göre Dersim'in en eski sakinleri kendi aşireti Milan'dır. Dersimliler de dahil neredeyse tüm Kürtler bu aşiretten türemiştir. Baytar Nuri'nin kendi

aşiretini ve ailesini eksene koyan bu tarih yazımı Kürt milliyetçileri tarafından övülmektedir.

1973: Baytar Nuri bu tarihte Suriye'de ölür. Mezarı Afrin'dedir.

Ölmeden evvel Halep'te "Mektup: Mümtaz Mütefekkir Celadet Ali Bedirhan'ın Türkiye Reisi-Cumhuri Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine Yazdığı Açık Mektup" başlıklı bir broşür yayınlamıştır.

Bu broşür 1933'te Celadet Ali Bedirhan tarafından Arapça olarak kaleme alınmış bir mektuptur. Baytar Nuri, kendince önemli bulduğu için orijinali Arapça olan bu mektubu Celadet Ali'nin kardeşi Dr. Kamuran Ali Bedirhan'dan izin alarak 1973'te Türkçe'ye çevirip kendisinin yazdığı kısa bir önsözle birlikte yayınlamıştır. 61 sayfalık bu broşürün ilk on sayfası Baytar Nuri'nin kendi önsözü, elli sayfası ise Celadet Ali'nin mektubudur. Bu mektupta Kürtçe grameri ve Kürt sorunu işlenmektedir. Baytar Nuri, kendisinin yazdığı önsözde Dersimliler'i ve Zazalar'ı her zamanki gibi "Kürt" gösterir.